

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

SENAT

L E G E

privind auditul statutar al situațiilor financiare anuale și al situațiilor financiare anuale consolidate și de modificare a unor acte normative

Senatul adoptă prezentul proiect de lege

TITLUL I

Auditul statutar al situațiilor financiare anuale și al situațiilor financiare anuale consolidate

Capitolul I

Obiect și definiții

Art.1.- Obiect

(1) Prezentul titlu reglementează auditul statutar al situațiilor financiare anuale și al situațiilor financiare anuale consolidate, întocmite potrivit legii contabilității și reglementărilor contabile aplicabile.

(2) Prevederile art. 35 alin. (1), (4), (6), (7) și (10) nu se aplică pentru auditul statutar al situațiilor financiare anuale și consolidate ale entităților de interes public, cu excepția cazului în care aplicarea este prevăzută în Regulamentul (UE) nr.537/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 aprilie 2014 privind cerințe specifice referitoare la auditul statutar al entităților de interes public și de

abrogare a Deciziei 2005/909/CE a Comisiei, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 158 din 27 mai 2014, denumit în continuare *Regulamentul (UE) nr.537/2014*.

Art.2.- Definiții

În înțelesul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

1. *audit statutar* înseamnă un audit al situațiilor financiare anuale individuale sau al situațiilor financiare anuale consolidate efectuat în conformitate cu standardele internaționale de audit, în sensul art.32, în măsura în care:

a) este obligatoriu în temeiul dreptului Uniunii Europene sau al dreptului intern;

b) este efectuat în mod voluntar la entitățile mici, iar situațiile financiare auditate sunt publicate, împreună cu raportul de audit statutar, potrivit legii;

2. *auditor al grupului* înseamnă auditorul financiar sau firma de audit care efectuează auditul statutar al situațiilor financiare anuale consolidate;

3. *auditor dintr-o țară terță* înseamnă o persoană fizică care nu este înregistrată ca auditor financiar în România ca urmare a autorizării în conformitate cu art.3 și art.66 sau în alt stat membru al Uniunii Europene/Spațiului Economic European și care efectuează auditul situațiilor financiare anuale sau consolidate ale unei societăți înregistrate într-o țară terță;

4. *auditor financiar* este persoana fizică, autorizată în conformitate cu prevederile prezentei legi de către Autoritatea pentru Supravegherea Publică a Activității de Audit Statutar, să efectueze audit financiar;

5. *auditul financiar* cuprinde auditul statutar așa cum este definit la pct.1, precum și activitatea efectuată în vederea exprimării unei opinii asupra situațiilor financiare sau a unor componente ale acestora, dar și exercitarea altor misiuni de asigurare și servicii profesionale potrivit standardelor internaționale de audit și altor reglementări în domeniu;

6. *autoritate competentă* înseamnă Autoritatea pentru Supravegherea Publică a Activității de Audit Statutar, denumită în continuare *ASPAAS*, în calitate de autoritate de reglementare în domeniului auditului statutar și de supraveghere a auditorilor financiari și a firmelor de audit. Prin referința la „autoritate competentă” din orice articol se înțelege o trimitere la *ASPAAS* sau la orice altă autoritate competentă dintr-un alt stat membru responsabilă pentru funcțiile, sarcinile sau atribuțiile prevăzute la articolul respectiv, după caz;

7. *COESA* înseamnă Comitetul Organismelor Europene de Supraveghere a Auditului (Committee of European Auditing Oversight Bodies);

8. *conducere* înseamnă conducerea executivă a unei entități, care reprezintă, de regulă, un organ de conducere diferit de consiliul de administrație sau consiliul de supraveghere;

9. *cooperativă* înseamnă o societate cooperativă europeană, astfel cum este definită la art. 1 din Regulamentul (CE) nr. 1435/2003 al Consiliului din 22 iulie 2003 privind statutul societății cooperative europene (SCE), publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 207 din 18 august 2003 sau orice alte cooperative pentru care se impune un audit statutar în temeiul legislației UE, cum ar fi instituții de credit, astfel cum sunt definite de Directiva 2006/48/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 14 iunie 2006 privind inițierea și exercitarea activității instituțiilor de credit (reformare), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 177 din 30 iunie 2006 și întreprinderi de asigurare în sensul art. 2 din Directiva 1991/674/CEE a Consiliului din 19 decembrie 1991 privind situațiile financiare anuale și situațiile financiare consolidate ale întreprinderilor de asigurare, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 374 din 31 decembrie 1991;

10. *entitate afiliată la o firmă de audit* înseamnă orice entitate, indiferent de forma sa juridică, care are legătură cu firma de audit, având în comun acționariatul, controlul sau conducerea;

11. *entitate de audit dintr-o țară terță* înseamnă o entitate, indiferent de forma sa juridică, care nu este înregistrată ca firmă de audit în România ca urmare a autorizării în conformitate cu art. 3 sau în alt stat membru al Uniunii Europene/Spațiului Economic European și care efectuează auditul situațiilor financiare anuale sau consolidate ale unei societăți înregistrate într-o țară terță;

12. *entități de interes public* înseamnă:

- a) societățile ale căror valori mobiliare sunt admise la tranzacționare pe o piață reglementată;
- b) instituțiile de credit;
- c) societățile de asigurare, asigurare-reasigurare și de reasigurare;
- d) instituțiile financiare nebancare, definite potrivit reglementărilor legale, înscrise în Registrul general; instituțiile de plată și instituțiile emitente de monedă electronică, definite potrivit legii, care acordă credite legate de serviciile de plată și a căror activitate este limitată la prestarea de servicii de plată, respectiv emitere de monedă electronică și prestare de servicii de plată; fondurile de pensii administrate privat, fondurile de pensii facultative și administratorii acestora;

societățile de servicii de investiții financiare, societățile de administrare a investițiilor, organismele de plasament colectiv, depozitari centrali, casele de compensare, contrapărți centrale și operatori de piață/sistem autorizați/avizați de Autoritatea de Supraveghere Financiară; societățile/companiile naționale; societățile cu capital integral sau majoritar de stat; regiile autonome;

13. *entități mici* înseamnă entitățile astfel definite conform reglementărilor contabile prin care sunt transpuse prevederile art.1 alin.(1) și ale art.3 alin.(2) din Directiva 2013/34/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 privind situațiile financiare anuale, situațiile financiare consolidate și rapoartele conexe ale anumitor tipuri de întreprinderi, de modificare a Directivei 2006/43/CE a Parlamentului European și a Consiliului și de abrogare a Directivelor 78/660/CEE și 83/349/CEE ale Consiliului, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 182 din 29 iunie 2013;

14. *firma de audit* este persoana juridică sau orice altă entitate, indiferent de forma juridică a acesteia, care este autorizată în conformitate cu prevederile prezentei legi de către ASPAAS să efectueze audit financiar;

15. *membru neexecutiv* reprezintă un membru al consiliului de administrație sau de supraveghere al unei entități, sau al unui comitet constituit de un astfel de consiliu, și care nu exercită o funcție de conducere executivă în cadrul entității respective;

16. *nepractician* înseamnă orice persoană fizică care, pe durata implicării sale în guvernanta sistemului de supraveghere publică și în perioada de 3 ani imediat precedentă implicării respective, nu a efectuat audit statutar, nu a deținut drepturi de vot într-o firmă de audit, nu a fost membru al organelor de administrație, de conducere sau de supraveghere ale unei firme de audit și nu a fost angajată de o firmă de audit sau asociată într-un alt mod cu aceasta;

17. *partener-cheie de audit* înseamnă:

a) auditorul financiar desemnat de o firmă de audit pentru o anumită misiune de audit ca fiind responsabilul principal pentru efectuarea auditului statutar în numele firmei de audit; sau

b) în cazul auditului unui grup, auditorul financiar care este desemnat de o firmă de audit ca fiind responsabilul principal pentru efectuarea auditului statutar la nivelul grupului și auditorul financiar care este desemnat ca fiind responsabilul principal la nivelul filialelor sau altor structuri secundare semnificative; sau

c) auditorul financiar care semnează raportul de audit;

18. *penalitatea administrativă* este o sancțiune pecuniară și constă în obligarea la plata unei sume de bani a unui auditor financiar sau a unei firme de audit care a săvârșit o abatere disciplinară privind încălcarea legislației auditului statutar;

19. *penalitatea administrativ-disciplinară* este o sancțiune pecuniară și constă în obligarea membrilor Consiliului Camerei Auditorilor Financieri din România care au săvârșit o abatere administrativă în exercitarea atribuțiilor care le revin, la plata unei sume de bani;

20. *raport de audit* înseamnă documentul întocmit de către auditorul financiar, ce cuprinde elementele prevăzute la art. 34;

21. *rețea* înseamnă o structură complexă:

a) care are drept scop cooperarea și din care face parte un auditor financiar sau o firmă de audit; și

b) care are drept scop în mod evident distribuția profiturilor sau a costurilor sau are în comun acționariatul, controlul sau conducerea, politici și proceduri de control al calității, o strategie de afaceri, folosirea unei mărci sau a unei părți însemnate a resurselor profesionale;

22. *scepticism profesional* înseamnă o atitudine interogativă, prin care se acordă atenție condițiilor care ar putea indica posibilitatea unei inexactități cauzate de eroare sau fraudă, dar și o evaluare critică a probelor de audit;

23. *standarde internaționale de contabilitate* înseamnă Standardele Internaționale de Contabilitate (IAS), Standardele Internaționale de Raportare Financiară (IFRS) și interpretări aferente (interpretări SIC-IFRIC), amendamente ulterioare la aceste standarde și interpretări aferente și standarde și interpretări aferente viitoare emise sau adoptate de Consiliul pentru Standarde Internaționale de Contabilitate (IASB);

24. *stat membru* înseamnă un stat membru al Uniunii Europene/Spațiului Economic European;

25. *stat membru de origine* înseamnă statul membru în care auditorul financiar sau firma de audit este autorizată în conformitate cu art.3 alin.(1);

26. *stat membru gazdă* înseamnă un stat membru în care un auditor financiar autorizat în statul său membru de origine urmărește să fie autorizat și în conformitate cu art.13 sau un stat membru în care o firmă de audit autorizată de către statul său membru de origine solicită să fie înregistrată sau este înregistrată în conformitate cu art.4;

27. *țară terță* înseamnă un stat care nu are calitatea de membru al Uniunii Europene/Spațiului Economic European.

Capitolul II

Autorizare, formare continuă și recunoaștere reciprocă

Art.3.- Autorizare

(1) Auditul statutar se efectuează de către auditorii financiari sau de firmele de audit care sunt autorizați/autorizate în România în condițiile prezentei legi, care se înscriu ca membri ai Camerei Auditorilor Financiari din România denumit în continuare *CAFR*, în condițiile legii, și care se înregistrează în Registrul public electronic prevăzut la art.14 în condițiile stabilite prin prezenta lege și prin reglementările ASPAAS.

(2) Autoritatea competentă responsabilă pentru autorizarea auditorilor financiari și a firmelor de audit este ASPAAS.

(3) ASPAAS autorizează ca auditori financiari doar persoanele fizice care îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 5 și art.7-11.

(4) Auditorii financiari pot efectua audit statutar în numele unei firme de audit sau în nume propriu, conform legii.

(5) ASPAAS autorizează ca firme de audit doar entitățile care îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

a) persoanele fizice care efectuează auditul statutar în numele firmei de audit trebuie să fie autorizate ca auditori financiari în România, potrivit prezentei legi;

b) majoritatea drepturilor de vot în firma de audit trebuie să fie deținută de firme de audit care sunt autorizate în orice stat membru sau de auditori financiari autorizați în România;

c) majoritatea membrilor organului administrativ sau de conducere a firmei de audit, dar nu mai mult de 75%, trebuie să fie reprezentată de firme de audit autorizate în România sau în oricare dintre statele membre sau de auditori financiari autorizați în România;

d) în cazul în care un astfel de organ administrativ sau de conducere nu are mai mult de 2 membri, unul dintre aceștia trebuie să fie firmă de audit autorizată în oricare dintre statele membre sau auditor financiar autorizat în România;

e) firma de audit trebuie să îndeplinească condițiile referitoare la buna reputație așa cum sunt stabilite de către ASPAAS în baza prevederilor art. 5.

(6) Auditorii financiari pot cere retragerea autorizării și o pot redobândi o singură dată, fără examen, pe baza unui interviu, dar nu mai târziu de 5 ani de la aprobarea cererii de retragere.

(7) Prin ordin al președintelui ASPAAS se aprobă reglementări referitoare la autorizarea auditorilor financiari și a firmelor de audit.

Art.4.- Recunoașterea firmelor de audit din alte state membre

(1) Prin derogare de la dispozițiile art. 3 alin. (1), o firmă de audit autorizată într-un stat membru are dreptul să efectueze audit statutar în România cu condiția ca partenerul-cheie de audit care efectuează auditul statutar în numele firmei de audit să fie autorizat ca auditor financiar în România.

(2) O firmă de audit autorizată în alt stat membru de origine care dorește să efectueze audit statutar în România se înregistrează în Registrul public electronic al auditorilor financiari și firmelor de audit, în conformitate cu prevederile art.14 și 16.

(3) ASPAAS înregistrează firma de audit dacă aceasta face dovada că este înregistrată la autoritatea competentă din statul membru de origine. ASPAAS solicită ca certificatul care atestă înregistrarea firmei de audit în statul membru de origine emis de autoritatea competentă din statul respectiv să nu fie mai vechi de 3 luni. ASPAAS informează autoritatea competentă din statul membru de origine cu privire la înregistrarea firmei de audit în România.

Art.5.- Buna reputație

(1) ASPAAS autorizează numai persoanele fizice sau firmele cu o bună reputație.

(2) Buna reputație trebuie să aibă în vedere un comportament adecvat, cu respectarea cerințelor Codului etic emis de Federația Internațională a Contabililor (IFAC) și adoptat de ASPAAS, denumit în continuare *Codul etic*, astfel cum se prevede la art. 20 alin. (1). Criteriile privind buna reputație se stabilesc de ASPAAS.

Art.6.- Retragerea autorizării

(1) ASPAAS retrage autorizarea unui auditor financiar sau a unei firme de audit în condițiile prevăzute de prezenta lege.

(2) Autorizarea unui auditor financiar sau a unei firme de audit se retrage în cazul în care buna reputație a acestei persoane sau a firmei a fost serios compromisă.

(3) În înțelesul alin.(2), buna reputație a unui auditor financiar sau a unei firme de audit a fost serios compromisă în situația în care persoana se află într-una din următoarele situații:

a) persoana respectivă a fost condamnată pentru săvârșirea unei infracțiuni cu intenție;

b) față de persoana fizică a fost luată o măsură preventivă privativă sau restrictivă de libertate în cadrul unui proces penal, în cazul în care se efectuează cercetări sub aspectul săvârșirii unei infracțiuni cu intenție;

c) persoanei fizice i-a fost aplicată pedeapsa complementară și/sau pedeapsa accesorie a interzicerii exercitării activității de audit financiar;

d) persoanei fizice i-a fost aplicată măsura de siguranță prin care i s-a interzis exercitarea profesiei de auditor financiar;

e) persoana respectivă a fost sancționată disciplinar sau administrativ de către alte autorități, instituții sau organisme române ori străine din domeniul financiar-contabil, pentru aspecte de natură profesională. Sancțiunile disciplinare sau administrative aplicate auditorului financiar de către alte autorități, instituții sau organisme române ori străine din domeniul financiar-contabil cuprind acele sancțiuni aplicate ca urmare a săvârșirii unor abateri/fapte de natură a aduce atingere exercitării unei activități din punct de vedere profesional;

f) persoanei respective i-au fost aplicate restricții pentru a desfășura activități în domeniul financiar-contabil de către autorități, instituții sau organisme române sau străine din domeniul financiar-contabil.

(4) Autorizarea unei firme de audit se retrage în cazul în care oricare dintre condițiile impuse la art.3 alin.(5) lit.b) și c) nu mai este îndeplinită și trece un termen mai mare de 3 luni de la momentul în care oricare dintre condițiile respective a încetat să mai fie îndeplinită.

(5) În cazul în care autorizarea unui auditor financiar sau a unei firme de audit este retrasă din orice motiv, ASPAAS comunică acest fapt, precum și motivele retragerii, autorităților competente relevante ale statelor membre gazdă în care auditorul financiar sau firma de audit este, de asemenea, înregistrată, în conformitate cu art.4, art.15 alin.(1) lit.c) și art.16 alin.(1) lit.i).

Art.7.- Cerințe educaționale

(1) În vederea autorizării, pe lângă condiția de bună reputație prevăzută la art. 5, auditorii financiari trebuie să îndeplinească, cumulativ, următoarele cerințe:

- a) sunt licențiați ai unei instituții de învățământ superior sau au un nivel echivalent;
- b) au urmat un curs de instruire teoretică organizat sau recunoscut de ASPAAS;
- c) au efectuat un stagiu de pregătire practică, în conformitate cu prevederile art.11;
- d) au promovat examenul de competență profesională, organizat sau recunoscut de ASPAAS.

(2) ASPAAS cooperează, pe bază de reciprocitate, în scopul obținerii convergenței cerințelor prevăzute la prezentul articol cu autorități competente din alte state membre. În situația în care se angajează într-o astfel de cooperare, se iau în considerare evoluțiile din domeniul auditului statutar și al profesiei de auditor și, în special, convergența deja realizată în cadrul acestei profesii. ASPAAS cooperează cu *COESA* și cu autoritățile competente menționate la art.20 din Regulamentul (UE) nr.537/2014, în măsura în care convergența are legătură cu auditul statutar al entităților de interes public.

Art.8.- Examenul de competență profesională

- (1) ASPAAS organizează examenul de competență profesională.
- (2) Examenul de competență profesională trebuie să asigure verificarea nivelului necesar de cunoștințe teoretice în domeniile relevante pentru auditul statutar, precum și a capacității de a aplica în practică cunoștințele teoretice. Examenul se susține sub formă scrisă.
- (3) Prin ordin al președintelui ASPAAS se stabilește modul de organizare și desfășurare a examenului de competență profesională.

Art.9.- Testul de cunoștințe teoretice

- (1) Testul privind cunoștințele teoretice inclus în examenul de competență profesională acoperă următoarele domenii:
 - a) teoria și principiile contabilității generale;
 - b) cerințele legale și standarde referitoare la întocmirea situațiilor financiare anuale și consolidate;

- c) standardele internaționale de contabilitate;
- d) analiza financiară;
- e) contabilitatea costurilor și managerială;
- f) managementul riscului și controlul intern;
- g) audit și aptitudinile profesionale;
- h) cerințe legale și profesionale referitoare la auditul statutar și auditorii financiari;
- i) standardele internaționale de audit, astfel cum sunt menționate la art.32;
- j) etică profesională și independența.

(2) Testul include, de asemenea, subiecte din următoarele domenii sau reglementări, în măsura în care sunt relevante pentru audit:

- a) legea societăților și reglementările privind guvernanta corporativă;
- b) legea insolvenței și alte proceduri similare;
- c) legislația fiscală;
- d) Codul civil;
- e) legislația privind asigurările sociale și Codul muncii;
- f) tehnologia informației și sistemele computerizate;
- g) finanțe publice, economie generală și de afaceri;
- h) matematică și statistică;
- i) principiile de bază ale managementului financiar.

Art.10.- Excepții

(1) Prin derogare de la prevederile art. 8 și 9, titularul unei diplome de licență, al unei diplome universitare la nivel de master sau al unei calificări profesionale în unul ori mai multe dintre domeniile prevăzute la art.9 este exceptat de la testul de cunoștințe teoretice inclus în examenul de competență profesională, la disciplinele respective, în situația în care curricula universitară acoperă una sau mai multe dintre disciplinele prevăzute la art.9.

(2) ASPAAS stabilește criteriile care stau la baza încheierii unor acorduri sau protocoale privind aplicarea excepțiilor prevăzute la alin. (1), cu instituții de învățământ superior naționale sau internaționale ori cu organisme profesionale naționale sau internaționale.

Art.11.- Pregătirea practică

(1) Pentru a asigura capacitatea de a aplica în practică cunoștințele teoretice a căror testare este inclusă în examenul de competență profesională, un stagiar efectuează un stagiul de pregătire practică de cel puțin 3 ani care va cuprinde, printre altele, participarea la auditul situațiilor financiare anuale sau al situațiilor financiare anuale consolidate. Stagiul practic se efectuează la un auditor financiar autorizat în România sau în alt stat membru sau în cadrul unei firme de audit autorizate în orice stat membru.

(2) Calitatea de angajat a unui auditor financiar în cadrul unei firme de audit nu îl exonerează de îndeplinirea obligațiilor ce îi revin în calitate de stagiar.

(3) Prin ordin al președintelui ASPAAS se aprobă reglementări privind condițiile în care un auditor financiar sau o firmă de audit poate oferi îndrumare în activitatea de audit al situațiilor financiare anuale sau al situațiilor financiare anuale consolidate.

(4) Stagiarii în activitatea de audit financiar pot efectua stagiul de pregătire practică prin participarea la activitatea de audit al situațiilor financiare anuale sau al situațiilor financiare anuale consolidate, pe lângă un auditor financiar care își exercită activitatea ca liber profesionist sau în cadrul unei firme de audit. Auditorul financiar care își exercită activitatea ca liber profesionist sau firma de audit, după caz, va elibera un document oficial care să ateste efectuarea stagiului.

(5) ASPAAS elaborează normele pentru desfășurarea stagiului de pregătire practică a stagiariilor.

(6) Sunt stagiaari în activitatea de audit financiar persoanele fizice care îndeplinesc, cumulativ, următoarele condiții:

a) sunt licențiate ale unei instituții de învățământ superior. Diploma obținută la absolvirea instituției de învățământ superior trebuie să fie recunoscută/echivalată de către Ministerul Educației Naționale;

b) au promovat testul de verificare a cunoștințelor pentru accesul la stagiul;

c) au o bună reputație conform art. 5.

(7) Domeniile din care se susține testul de verificare a cunoștințelor pentru accesul la stagiul se stabilesc de ASPAAS.

Art.12.- Formarea continuă

(1) Auditorii financiari trebuie să participe la programe adecvate de formare continuă pentru a-și menține cunoștințele teoretice, competențele și valorile profesionale la un nivel suficient de înalt.

(2) ASPAAS organizează programele de formare continuă pentru auditorii financiari.

(3) Nerespectarea cerințelor privind formarea continuă constituie abatere administrativă și se sancționează conform prevederilor art. 40 alin. (4).

(4) Prin ordin al președintelui ASPAAS se aprobă reglementări în aplicarea prezentului articol.

Art.13.- Autorizarea auditorilor financiari din alt stat membru

(1) ASPAAS autorizează auditorii financiari care au fost autorizați în alt stat membru, potrivit procedurii de autorizare aprobate prin ordin al președintelui ASPAAS.

(2) Procedura prevăzută la alin. (1) nu depășește cerința de a promova un test de aptitudini, în conformitate cu prevederile art.26 alin.(1) al Legii nr.200/2004 privind recunoașterea diplomelor și calificărilor profesionale pentru profesiile reglementate din România, cu modificările și completările ulterioare.

(3) Testul de aptitudini se susține în limba română și se limitează la verificarea deținerii unui nivel corespunzător de cunoștințe din legislația românească, în măsura în care sunt relevante pentru auditul statutar.

(4) ASPAAS cooperează cu celelalte organisme de supraveghere din statele membre, în cadrul COESA, în vederea obținerii convergenței cerințelor privind stagiul de adaptare și testul de aptitudini. ASPAAS, prin activitățile sale, se asigură că cerințele sunt predictibile și transparente.

Capitolul III

Înregistrarea

Art.14.- Registrul public electronic al auditorilor financiari și firmelor de audit

(1) ASPAAS este responsabilă cu întocmirea, actualizarea și publicarea Registrului public electronic al auditorilor financiari și firmelor de audit, denumit în continuare *Registrul public electronic*.

(2) ASPAAS înregistrează în Registrul public electronic, în conformitate cu prevederile art.15 și 16, auditorii financiari și firmele de audit membri ai CAFR.

(3) Auditorii financiari se înregistrează pe două categorii, activi și nonactivi, în baza declarației pe propria răspundere.

(4) În cazul în care persoanele fizice își desfășoară activitatea în calitate de liber profesionist, ASPAAS stabilește, prin reglementări proprii aprobate prin ordin al președintelui, condițiile de înregistrare a acestora, cu respectarea prevederilor alin. (2).

(5) În cazuri temeinic justificate, la solicitarea persoanelor interesate, anumite informații din Registrul public electronic nu sunt făcute publice. Prin cazuri temeinic justificate se înțeleg acele situații în care nepublicarea informațiilor în Registrul public electronic reduce o amenințare iminentă și semnificativă la adresa securității unei persoane.

(6) Fiecare auditor financiar și firmă de audit se identifică în Registrul public electronic printr-un număr individual.

(7) Informațiile înregistrate referitoare la auditorii financiari și firmele de audit se păstrează în Registrul public electronic, care este accesibil publicului pe pagina de internet a ASPAAS, în conformitate cu art.15 și 16.

(8) Registrul public electronic conține, de asemenea, adresa și datele de contact ale ASPAAS.

(9) Informațiile solicitate la art.15 și 16 se publică integral, în format electronic. Registrul public electronic se va actualiza lunar.

(10) Sunt auditori financiari nonactivi persoanele care sunt incompatibile cu exercitarea activității de audit financiar, potrivit legii.

(11) În cazuri temeinic justificate, un auditor financiar poate solicita suspendarea exercitării activității și este scutit de plata cotizațiilor pentru o perioadă de maximum 3 ani consecutivi, în condițiile stabilite de ASPAAS. Cazurile temeinic justificate se stabilesc prin ordin al președintelui ASPAAS. Suspendarea se menționează în Registrul public electronic.

Art.15.- Înregistrarea auditorilor financiari

(1) În Registrul public electronic se menționează cel puțin următoarele informații privind auditorii financiari:

a) numele, adresa și numărul individual de înregistrare;

b) numele, adresa, adresa paginii de internet, dacă este cazul, și numărul de înregistrare a firmelor de audit la care este angajat auditorul financiar sau cu care este asociat ca partener sau în vreun alt mod, dacă este cazul;

c) informații cu privire la toate celelalte înregistrări ca auditor financiar la autoritățile competente ale altor state membre și/sau ale altor țări terțe, inclusiv numele autorităților de înregistrare și, dacă este cazul, numerele de înregistrare la acestea.

(2) Auditorii din țări terțe, înregistrați în conformitate cu art.67, sunt indicați în mod clar în Registrul public electronic ca auditori din țări terțe, într-o secțiune distinctă, și nu ca auditori financiari.

Art.16.- Înregistrarea firmelor de audit

(1) Pentru fiecare firmă de audit, Registrul public electronic conține cel puțin următoarele informații:

- a) denumirea, adresa și numărul individual de înregistrare;
- b) forma juridică;
- c) informații de contact, persoana principală de contact și, acolo unde este cazul, adresa paginii de internet;
- d) adresa fiecărui birou deschis în România;
- e) numele și numărul de înregistrare ale tuturor auditorilor financiari angajați, asociați ca parteneri sau în alt mod cu firma de audit;
- f) numele și adresele profesionale ale tuturor acționarilor sau asociaților;
- g) numele și adresele profesionale ale tuturor membrilor organului administrativ sau de conducere;
- h) dacă este cazul, apartenența la o rețea și o listă cu denumirea și adresele firmelor membre și afiliate sau o indicare a locului unde aceste informații sunt disponibile public;
- i) informații cu privire la toate celelalte înregistrări ca firmă de audit la autoritățile competente ale altor state membre și ca entitate de audit pe lângă țări terțe, inclusiv denumirea și adresa autorității de înregistrare și, după caz, numerele de înregistrare;
- j) dacă firma de audit este înregistrată în temeiul art. 4 alin. (3), după caz.

(2) Entitățile de audit din țări terțe, înregistrate în conformitate cu art.67, sunt indicate în mod clar în Registrul public electronic ca atare, într-o secțiune distinctă, și nu ca firme de audit.

(3) În aplicarea prevederilor art.14-16 se aprobă reglementări prin ordin al președintelui ASPAAS.

Art.17.- Actualizarea informațiilor înregistrate

(1) În cazul în care apar modificări ale informațiilor cuprinse în Registrul public electronic, auditorii financiari și firmele de audit au obligația notificării ASPAAS în termen de 30 zile de la apariția acestora.

(2) Registrul public electronic este actualizat, fără nicio întârziere nejustificată, după primirea acestor notificări.

(3) Necomunicarea modificărilor în termenul prevăzut la alin.(1) poate atrage declanșarea procedurii administrative, conform dispozițiilor prevăzute de prezenta lege. De la această prevedere fac excepție cazurile de forță majoră.

Art.18.- Responsabilitatea pentru înregistrarea informațiilor

(1) Informațiile furnizate în legătură cu înregistrarea auditorilor financiari și a firmelor de audit, precum și actualizarea informațiilor în conformitate cu art.15-17 sunt semnate de auditorul financiar sau de reprezentantul legal al firmei de audit.

(2) În cazul în care informațiile sunt furnizate în format electronic, acest lucru se realizează prin utilizarea semnăturii electronice, conform Legii nr.455/2001 privind semnătura electronică, republicată.

Art.19.- Limba oficială de prezentare

(1) Informațiile se introduc în Registrul public electronic în limba română.

(2) Publicarea în limba engleză a informațiilor cuprinse în Registrul public electronic se stabilește prin ordin al președintelui ASPAAS.

Capitolul IV

Etica profesională, independența, obiectivitatea, confidențialitatea și secretul profesional

Art.20.- Etica profesională și scepticismul profesional

(1) Toți auditorii financiari și toate firmele de audit respectă principiile de etică profesională, care se referă cel puțin la funcția lor în interesul public, integritatea și obiectivitatea lor, competența lor profesională și atenția cuvenită, astfel cum sunt stabilite prin Codul etic adoptat de către ASPAAS.

(2) Codul etic este tradus în limba română și publicat prin grija ASPAAS.

(3) În aplicarea prevederilor alin.(1), ASPAAS emite norme de inspecție privind asigurarea calității.

(4) Auditorul financiar sau firma de audit trebuie să își păstreze scepticismul profesional pe tot parcursul auditului, admitând posibilitatea unor erori materiale ca urmare a faptelor sau a conduitei care indică nereguli, inclusiv fraude sau erori, indiferent de experiența anterioară a auditorului sau a firmei de audit în ceea ce privește corectitudinea și integritatea personalului de conducere și a persoanelor responsabile cu administrarea entității auditate.

(5) Auditorul financiar sau firma de audit își păstrează scepticismul profesional mai ales în situația în care evaluează estimările personalului de conducere a entității auditate privind determinarea valorii juste, deprecierea activelor, provizioanele și fluxurile de trezorerie viitoare relevante pentru capacitatea entității de a-și continua activitatea.

Art.21.- Independența și obiectivitatea

(1) În situația în care efectuează un audit statutar, auditorul financiar și/sau firma de audit, precum și orice persoană fizică aflată în poziția de a influența în mod direct sau indirect rezultatul auditului statutar trebuie să fie independentă de entitatea auditată și să nu fie implicată în procesul decizional al entității auditate, în înțelesul Codului etic.

(2) Independența este necesară atât în perioada acoperită de situațiile financiare care fac obiectul auditului, cât și în perioada în care se efectuează auditul statutar.

(3) Auditorul financiar sau firma de audit ia toate măsurile rezonabile pentru a se asigura că, în situația în care efectuează auditul statutar, independența sa nu este influențată de un conflict de interese existent sau potențial ori de relații de afaceri sau de alte relații directe sau indirecte care implică auditorul financiar sau firma de audit care efectuează auditul și, după caz, rețeaua din care face parte, personalul de conducere executivă, auditorii, salariații și orice persoană fizică ale cărei servicii se află la dispoziția sau sub controlul auditorului financiar sau al firmei de audit sau orice persoană legată direct sau indirect de auditorul financiar sau de firma de audit printr-o relație de control.

(4) Auditorul financiar sau firma de audit nu trebuie să efectueze un audit statutar în cazul în care există vreun pericol de autoevaluare, interes propriu, de reprezentare, de familiaritate sau de intimidare ca urmare a relațiilor financiare, personale, de afaceri, de muncă sau de altă natură între:

a) auditorul financiar, firma de audit, rețeaua sa și orice persoană fizică aflată în poziția de a influența rezultatul auditului statutar; și

b) entitatea auditată, din care un terț obiectiv, rezonabil și informat, ținând seama de măsurile de protecție aplicate, ar concluziona că independența auditorului financiar sau a firmei de audit este compromisă.

(5) Auditorul statutar, firma de audit, partenerii-cheie de audit ai acestora, angajații acestora și orice persoane fizice ale căror servicii se află la dispoziția sau sub controlul auditorului statutar sau al firmei de audit respective și care sunt implicate direct în activități de audit statutar, precum și persoanele care au legături strânse cu acestea în sensul Regulamentului (UE) nr.596/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 aprilie 2014 privind abuzul de piață (regulamentul privind abuzul de piață) și de abrogare a Directivei 2003/6/CE a Parlamentului European și a Consiliului și a Directivelor 2003/124/CE, 2003/125/CE și 2004/72/CE ale Comisiei, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 173 din 12 iunie 2014, nu trebuie să dețină niciun fel de instrumente financiare emise, garantate sau susținute într-un alt fel de o entitate auditată în domeniul lor de activități de audit statutar ale acestora, altele decât participațiile deținute indirect prin organisme de plasament colectiv diversificat, inclusiv fonduri gestionate, cum ar fi fondurile de pensii sau asigurările de viață, nu au un beneficiu material și direct din acestea și nu efectuează nicio tranzacție cu acestea.

Art.22.- Documentarea cu privire la amenințările la adresa independenței

(1) Auditorul financiar sau firma de audit documentează în dosarele de audit toate amenințările semnificative la adresa independenței sale, precum și măsurile de protecție aplicate pentru a reduce acele amenințări.

(2) În înțelesul alin.(1), amenințările semnificative, fără a fi limitative, se pot referi la aspecte precum:

- a) interese financiare;
- b) împrumuturi și garanții;
- c) relații de afaceri;
- d) relații familiale și personale;
- e) angajarea la un client de audit;
- f) alocarea temporară de personal;
- g) servicii recente furnizate clienților de audit;
- h) deținerea unei funcții de conducere sau de director în cadrul clientului de audit;
- i) furnizarea de servicii de non-asigurare unui client de audit;
- j) politici de recompensare și evaluare;
- k) cadouri și ospitalitate;
- l) litigii în curs sau iminente.

Art.23.- Măsurile privind păstrarea independenței și obiectivității

(1) Persoanele sau firmele menționate la art. 21 alin. (5) nu trebuie să participe la auditul statutar al unei entități auditate și nici nu trebuie să influențeze într-un alt mod rezultatele unui astfel de audit, în cazul în care:

- a) dețin instrumente financiare ale entității auditate, altele decât participații deținute indirect prin organisme de plasament colectiv diversificat;
- b) dețin instrumente financiare ale oricărei entități legate de entitatea auditată, altele decât participații deținute indirect prin organisme de plasament colectiv diversificat, fapt care poate constitui un conflict de interese sau care poate fi perceput în acest fel;
- c) au deținut o funcție în cadrul entității auditate sau au avut relații de afaceri sau de altă natură cu entitatea auditată în perioada menționată la art.21 alin.(2), fapt care poate constitui un conflict de interese sau poate fi perceput în acest fel.

(2) Persoanele sau firmele menționate la art.21 alin.(5) nu solicită și nu acceptă daruri sau favoruri pecuniare sau nepecuniare de la entitatea auditată sau de la orice entitate legată de entitatea auditată, cu excepția cazului în care un terț obiectiv, rezonabil și informat, ar considera valoarea acestora neimportantă sau nesemnificativă.

(3) Dacă, în cursul perioadei acoperite de situațiile financiare, o entitate auditată este achiziționată de/fuzionează cu/achiziționează o altă entitate, auditorul financiar sau firma de audit identifică și evaluează toate interesele sau relațiile curente sau recente, inclusiv orice alte servicii decât cele de audit prestate celeilalte entității care, ținând seama de măsurile de protecție disponibile, ar putea compromite independența auditorului și capacitatea sa de a continua auditul statutar după data efectivă a fuziunii sau a achiziției.

(4) Cât mai curând posibil, dar nu mai târziu de 3 luni de la data luării la cunoștință a fuziunii sau achiziției, auditorul financiar sau firma de audit adoptă toate măsurile necesare pentru a pune capăt tuturor intereselor sau relațiilor curente care i-ar compromite independența și, dacă este posibil, adoptă măsurile de protecție necesare pentru a reduce la minimum toate amenințările la adresa independenței sale legate de interesele și relațiile anterioare și curente față de entitatea auditată sau o altă entitate legată de aceasta.

Art.24.- Angajarea de către entitățile auditate a unor foști auditori financiari sau a unor angajați ai unor auditori financiari sau ai unor firme de audit

(1) Înainte de expirarea unei perioade de cel puțin un an sau, în cazul auditului statutar al unor entități de interes public, a unei perioade de cel puțin 2 ani de la încetarea activității sale în calitate de auditor financiar sau de partener-cheie de audit în cadrul misiunii de audit, auditorul financiar sau partenerul-cheie de audit care efectuează un audit statutar în numele unei firme de audit:

- a) nu preia o funcție-cheie în conducerea entității auditate;
- b) nu devine, după caz, membru al comitetului de audit al entității auditate sau al unui organism cu atribuții echivalente cu cele ale unui comitet de audit;
- c) nu devine membru neexecutiv al organismului administrativ sau al organismului de supraveghere al entității auditate.

(2) Angajații și partenerii, alții decât partenerii-cheie de audit, ai unui auditor financiar sau ai unei firme de audit care efectuează un audit statutar, precum și orice alte persoane fizice ale căror servicii se află la dispoziția sau sub controlul auditorului financiar sau al firmei de audit respective, în situația în care astfel de angajați, parteneri sau alte persoane fizice sunt autorizate ca auditori financiari, nu pot ocupa niciuna dintre pozițiile menționate la alin.(1) înainte de expirarea unei perioade de minimum un an de când aceștia au fost implicați în mod direct în misiunea de audit statutar.

Art.25.- Pregătirea auditului statutar și evaluarea aspectelor care amenință independența

Înainte de a accepta sau de a continua o misiune de audit statutar, auditorul financiar sau firma de audit evaluează și documentează următoarele:

- a) îndeplinirea dispozițiilor prevăzute la art.21;
- b) existența amenințărilor la adresa independenței sale și măsurile de protecție aplicate pentru a atenua amenințările respective;
- c) dacă are la dispoziție personalul calificat și timpul necesar, precum și celelalte resurse necesare efectuării auditului statutar într-o manieră adecvată;
- d) autorizarea ca auditor financiar a partenerului-cheie de audit în România, în cazul firmelor de audit.

Art.26.- Confidențialitatea și secretul profesional

(1) Toate informațiile și documentele la care are acces auditorul financiar sau firma de audit în situația în care efectuează un audit statutar trebuie să fie protejate potrivit politicilor și procedurilor emise de auditorul financiar sau firma de audit în conformitate cu reglementările naționale specifice și cu prevederile Codului etic privind confidențialitatea și secretul profesional.

(2) Normele privind confidențialitatea și secretul profesional aplicabile auditorilor financiari sau firmelor de audit nu împiedică aplicarea dispozițiilor prezentei legi sau ale Regulamentului (UE) nr.537/2014.

(3) În cazul în care auditorul financiar sau firma de audit este înlocuită cu un alt auditor financiar sau o altă firmă de audit, fostul auditor financiar sau fosta firmă de audit asigură accesul noului auditor financiar sau al noii firme de audit la toate informațiile relevante cu privire la entitatea auditată și la cel mai recent audit al acesteia.

(4) Un auditor financiar sau o firmă de audit care a încetat să mai fie angajată într-o anumită misiune de audit, cât și fostul auditor financiar sau fosta firmă de audit, fac în continuare obiectul dispozițiilor alin.(1) și (2) cu privire la acea misiune de audit.

(5) în cazul în care auditorul financiar sau firma de audit efectuează audit statutar la o entitate care face parte dintr-un grup a cărui entitate mamă se situează într-o țară terță, regulile de confidențialitate și de păstrare a secretului profesional prevăzute la alin.(1) nu împiedică auditorul financiar sau firma de audit să transmită auditorului grupului situat într-o țară terță documentația relevantă privind serviciile de audit prestate, dacă este necesară pentru efectuarea auditului situațiilor financiare consolidate ale entității mamă.

(6) Auditorul financiar sau firma de audit care efectuează auditul statutar al unei entități care a emis titluri de valoare într-o țară terță sau care face parte dintr-un grup care prezintă situații financiare statutare consolidate într-o țară terță poate transfera documentele de lucru sau alte documente privind auditul acelei entități pe care le deține numai autorităților competente din țări terțe relevante, în condițiile prevăzute la art. 70.

(7) Transferul informațiilor către auditorul grupului dintr-o țară terță are loc în conformitate cu dispozițiile Legii nr.677/2001 pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date, cu modificările și completările ulterioare.

Art.27.- Independența și obiectivitatea auditorilor financiari care efectuează auditul statutar în numele firmelor de audit

ASPAAS se asigură că la nivelul firmei de audit trebuie să existe politici și proceduri care interzic acționarilor sau asociaților firmei de audit, precum și membrilor organelor administrative, de conducere executivă sau de supraveghere ale unei astfel de firme sau ale unei firme afiliate să intervină în efectuarea unui audit statutar în vreun mod care să pericliteze independența și obiectivitatea auditorului financiar care efectuează auditul statutar în numele firmei de audit.

Art.28.- Cerințe de organizare internă

(1) Un auditor financiar sau o firmă de audit trebuie să respecte următoarele cerințe de organizare:

a) o firmă de audit trebuie să stabilească politici și proceduri corespunzătoare prin care se asigură că asociații sau acționarii, precum și membrii organelor administrative, de conducere și de supraveghere ale firmei sau ale unei entități afiliate nu intervin în efectuarea auditului statutar în niciun fel prin care să pericliteze independența și obiectivitatea auditorului financiar și ale vreunui membru din echipa de audit care efectuează auditul statutar în numele firmei de audit;

b) un auditor financiar sau o firmă de audit trebuie să pună în aplicare proceduri administrative și contabile adecvate, mecanisme interne de control de asigurare a calității, proceduri eficiente de evaluare a riscurilor, măsuri de protecție pentru sistemele de prelucrare a informațiilor, precum și un control eficient. Mecanismele interne de control al asigurării calității sunt elaborate astfel încât să asigure respectarea deciziilor și procedurilor atât de auditorul financiar, cât și în cadrul firmei de audit;

c) un auditor financiar sau o firmă de audit trebuie să instituie politici și proceduri corespunzătoare pentru a se asigura că salariații săi și orice alte persoane fizice ale căror servicii se află la dispoziția sa ori sub controlul său și care sunt implicate direct în activitățile de audit statutar dețin cunoștințele și experiența corespunzătoare pentru a îndeplini sarcinile atribuite;

d) un auditor financiar sau o firmă de audit trebuie să instituie politici și proceduri adecvate pentru a se asigura că externalizarea activităților importante de audit nu afectează calitatea controlului intern de calitate aplicat de auditorul financiar sau de firma de audit și nici capacitatea ASPAAS de a supraveghea modul în care auditorul financiar sau firma de audit respectă obligațiile prevăzute de prezenta lege și, după caz, de Regulamentul (UE) nr.537/2014;

e) un auditor financiar sau o firmă de audit trebuie să instituie mecanisme administrative și organizatorice adecvate și eficiente pentru a preveni, identifica, elimina sau gestiona, precum și pentru a comunica orice aspecte care îi amenință independența, potrivit prevederilor art.21, art.24 și 25;

f) un auditor financiar sau o firmă de audit trebuie să instituie politici și proceduri adecvate privind efectuarea auditului statutar, îndrumarea, supravegherea și revizuirea activității angajaților, precum și organizarea structurii dosarului de audit potrivit prevederilor art.29 alin.(9)-(12);

g) un auditor financiar sau o firmă de audit trebuie să instituie un sistem intern de control de calitate în scopul asigurării calității auditului statutar. Sistemul de control de calitate trebuie să acopere cel puțin politicile și procedurile menționate la lit.f). În cazul unei firme de audit, responsabilitatea sistemului intern de control de calitate revine unui auditor financiar din cadrul acesteia autorizat în România;

h) un auditor financiar sau o firmă de audit trebuie să utilizeze sisteme, proceduri și resurse adecvate pentru asigurarea continuității și consecvenței desfășurării activității sale de audit statutar;

i) un auditor financiar sau o firmă de audit trebuie să instituie mecanisme organizatorice și administrative adecvate și eficiente pentru a gestiona și a ține evidența incidentelor care au sau care pot avea consecințe grave asupra activității sale de audit statutar;

j) un auditor financiar sau o firmă de audit trebuie să adopte politici de remunerare adecvate, inclusiv politici pentru participarea la profit, prin care să ofere stimulente corespunzătoare pentru asigurarea calității auditului. Veniturile obținute de auditorul financiar sau firma de audit din furnizarea unor servicii nonaudit entității auditate nu se iau în considerare în evaluarea performanței și nici în remunerarea persoanelor implicate în audit sau capabile să influențeze desfășurarea acestuia;

k) un auditor financiar sau o firmă de audit trebuie să monitorizeze și să evalueze adecvarea și eficacitatea sistemelor sale, a politicilor și a procedurilor de control intern de calitate stabilite în conformitate cu prezenta lege și, după caz, cu Regulamentul (UE) nr.537/2014 și să ia măsurile necesare pentru remedierea eventualelor deficiențe. Auditorul financiar sau firma de audit trebuie să evalueze anual sistemul intern de control de calitate menționat la lit.g). Auditorul financiar sau firma de audit trebuie să țină evidența rezultatelor evaluării respective și a eventualelor măsuri propuse pentru modificarea sistemului intern de control de calitate. Politicile și procedurile menționate la prezenta literă trebuie să fie documentate și comunicate salariaților auditorului financiar sau ai firmei de audit. Eventuala externalizare a activității de audit, astfel cum se menționează la lit.d), nu afectează responsabilitatea auditorului financiar sau a firmei de audit față de entitatea auditată.

(2) Auditorul financiar sau firma de audit trebuie să ia în considerare amploarea și complexitatea activităților sale în situația în care aplică prevederile alin.(1).

(3) Auditorul financiar sau firma de audit trebuie să fie în măsură să demonstreze ASPAAS faptul că politicile și procedurile destinate conformării sunt adecvate, având în vedere amploarea și complexitatea activităților auditorului financiar sau ale firmei de audit.

Art.29.- Organizarea activității de audit

(1) În cazul efectuării auditului statutar de către o firmă de audit, aceasta desemnează cel puțin un partener-cheie de audit. Firma de audit pune la dispoziția partenerului sau partenerilor-cheie de audit resurse suficiente și personal care are competența și capacitățile necesare pentru a-și îndeplini îndatoririle în mod adecvat.

(2) Principalele criterii care determină selectarea partenerului sau partenerilor-cheie de audit de către firma de audit trebuie să fie independența, competența și capacitatea de asigurare a calității auditului.

(3) Partenerul sau partenerii-cheie de audit trebuie să se implice activ în efectuarea auditului statutar.

(4) Auditorul financiar trebuie să aloce suficient timp pentru misiune și să atribuie resurse suficiente pentru a-și îndeplini în mod adecvat sarcinile.

(5) Auditorul financiar sau firma de audit ține evidența oricăror încălcări ale dispozițiilor prezentei legi și, după caz, ale Regulamentului (UE) nr.537/2014.

(6) Atât auditorul financiar, cât și firma de audit, țin evidența tuturor încălcărilor și consecințelor acestora, inclusiv a măsurilor adoptate pentru remedierea acestor încălcări și pentru modificarea sistemului lor intern de control de calitate. Aceștia întocmesc un raport anual care cuprinde o sinteză a eventualelor măsuri aplicate și îl comunică la nivel intern.

(7) În situația în care un auditor financiar sau o firmă de audit apelează la consiliere în cadrul desfășurării unei misiuni de audit din partea unor experți externi, acesta sau aceasta păstrează documentele prin care transmite solicitarea, precum și rezultatele consilierii.

(8) Un auditor financiar sau o firmă de audit trebuie să păstreze o evidență a clienților. Pentru fiecare client auditat, această evidență trebuie să conțină următoarele informații:

a) denumirea, adresa și sediul social;

b) în cazul firmelor de audit, numele partenerului sau ale partenerilor-cheie de audit;

c) onorariile percepute pentru auditul statutar și onorariile percepute pentru alte servicii, pentru fiecare exercițiu financiar.

(9) Un auditor financiar sau o firmă de audit trebuie să întocmească un dosar de audit pentru fiecare audit statutar.

(10) Auditorul financiar sau firma de audit trebuie să documenteze cel puțin informațiile înregistrate în conformitate cu art. 25 din prezenta lege și, după caz, cu art. 6 - 8 din Regulamentul (UE) nr. 537/2014.

(11) Auditorul financiar sau firma de audit trebuie să păstreze orice alte informații și documente care prezintă importanță pentru că stau la baza raportului prevăzut la art.34 din prezenta lege și, după caz, la art.10 și 11 din Regulamentul (UE) nr.537/2014, cât și pentru monitorizarea conformității cu prezenta lege și cu alte cerințe legale aplicabile.

(12) Dosarul de audit se încheie în termen de cel mult 60 de zile de la data semnării raportului de audit menționat la art. 34 din prezenta lege și, după caz, la art.10 din Regulamentul (UE) nr.537/2014.

(13) Auditorul financiar sau firma de audit trebuie să păstreze evidența eventualelor reclamații scrise cu privire la efectuarea auditului statutar.

(14) Auditorii financiari și firmele de audit care desfășoară activități de audit statutar trebuie să furnizeze anual, sau ori de câte ori este cazul, către ASPAAS, un raport privind activitatea de audit statutar care conține cel puțin informații similare cu cele prevăzute la art.13 și 14 din Regulamentul (UE) nr.537/2014, conform reglementărilor specifice ale ASPAAS.

(15) ASPAAS are dreptul de a solicita auditorilor financiari și firmelor de audit orice informații referitoare la modul de îndeplinire a obligațiilor și atribuțiilor legale ale acestora în desfășurarea activității de audit statutar, conform legii.

(16) Nerespectarea obligației prevăzute la alin.(14) și (15) de către auditorii financiari și firmele de audit constituie abatere administrativă și se sancționează conform prevederilor art.40 alin.(4) lit.a)-d).

(17) Repetarea abaterii administrative prevăzute la alin.(14) și (15) constituie abatere administrativă gravă și se sancționează conform art.40 alin.(4) lit.d).

Art.30.- Onorariile de audit

Prin ordin al președintelui ASPAAS se aprobă reglementări care prevăd că onorariile pentru auditul statutar:

a) nu sunt influențate sau determinate de prestarea de servicii suplimentare entității auditate;

b) nu se pot baza pe niciun fel de condiționări, așa cum prevede Codul etic.

Art.31.- Aria de aplicare a auditului statutar

Fără a aduce atingere dispozițiilor de raportare, așa cum sunt prevăzute la art.34 din prezenta lege și, după caz, la art.10 și 11 din Regulamentul (UE) nr.537/2014, aria de aplicare a auditului statutar nu include garantarea viabilității în viitor a entității auditate sau a eficienței sau eficacității cu care organul de conducere executivă sau administrativ a condus sau va conduce activitățile entității.

Capitolul V

Standardele internaționale de audit și raportul de audit

Art.32.- Standardele internaționale de audit

(1) Auditorii financiari și firmele de audit trebuie să efectueze auditul statutar în conformitate cu standardele internaționale de audit adoptate de Comisia Europeană potrivit prevederilor art.26 alin.(3) din Directiva 2006/43/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 17 mai 2006 privind auditul legal al conturilor anuale și al conturilor consolidate, de modificare a Directivelor 78/660/CEE și 83/349/CEE ale Consiliului și de abrogare a Directivei 84/253/CEE a Consiliului, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Standardele internaționale de audit se traduc în limba română și se publică prin grija AS PA AS.

(3) ASPAAS poate decide aplicarea unui standard de audit, a unor proceduri sau cerințe atât timp cât Comisia Europeană nu adoptă un standard internațional de audit care se referă la aceeași chestiune.

(4) În sensul alin.(1), *standarde internaționale de audit* înseamnă Standardele Internaționale de Audit (ISA), Standardul internațional privind controlul calității 1 (ISQC 1) și alte standarde emise de Federația Internațională a Contabililor (IFAC) prin intermediul Consiliului pentru Standarde Internaționale de Audit și Asigurare (IAASB), în măsura în care acestea sunt relevante pentru auditul statutar.

Art.33.- Auditul statutar al situațiilor financiare anuale consolidate

(1) În cazul unui audit statutar al situațiilor financiare anuale consolidate ale unui grup de entități:

a) auditorul grupului poartă deplina responsabilitate atât pentru raportul de audit menționat la art. 34 din prezenta lege și, după caz, la art.10 din Regulamentul (UE) nr.537/2014, cât și pentru raportul suplimentar adresat comitetului de audit, astfel cum se menționează la art. 11 din Regulamentul (UE) nr.537/2014, dacă este cazul;

b) auditorul grupului evaluează activitatea de audit efectuată de orice auditor dintr-o țară terță sau de auditorul financiar, precum și de entitatea de audit dintr-o țară terță sau de firma de audit, în scopul derulării auditului grupului, și documentează natura, momentul și dimensiunea activității desfășurate de acești auditori, inclusiv, dacă este cazul, revizuirea efectuată de auditorul grupului cu privire la părțile relevante ale documentației de audit a auditorilor respectivi;

c) auditorul grupului revizuieste activitatea de audit desfășurată de auditorul/auditorii sau de auditorul financiar dintr-o țară terță, precum și de entitatea de audit din țara terță sau firma de audit dintr-o țară terță, în scopul derulării auditului grupului, și o documentează.

(2) Documentația este păstrată de auditorul grupului astfel încât să permită ASPAAS să revizuiască activitatea de audit a auditorului grupului.

(3) Auditorul grupului se poate sprijini pe rezultatele activității auditorului din țara terță, a auditorului financiar, a entității de audit dintr-o țară terță sau a firmei de audit în cauză, cu condiția obținerii acordului acestuia pentru transferul documentației relevante în timpul efectuării auditului situațiilor financiare anuale consolidate.

(4) În cazul în care nu poate îndeplini condiția prevăzută la alin.(1) lit.c), auditorul grupului ia măsurile adecvate și înștiințează ASPAAS. Aceste măsuri includ, după caz, efectuarea unor activități suplimentare de audit statutar la filiala sau structura secundară în cauză, fie direct, fie prin externalizarea acestora.

(5) În situația în care este supus unei inspecții de asigurare a calității sau unei investigații privind auditul statutar al situațiilor financiare anuale consolidate ale unui grup de entități, auditorul grupului pune la dispoziția ASPAAS, la cerere, documentația relevantă pe care o deține cu privire la activitatea de audit desfășurată de auditorii, entitățile de audit, auditorii financiari sau firmele de audit dintr-o țară terță în scopul derulării auditului grupului, inclusiv toate documentele de lucru relevante pentru auditul grupului.

(6) ASPAAS poate cere documente suplimentare privind activitatea de audit efectuată de auditorul financiar sau de firma de audit în scopul derulării auditului grupului de la autoritățile competente relevante, în temeiul art.58.

(7) În situația în care o entitate mamă sau o entitate afiliată care face parte dintr-un grup este auditată de unul sau mai mulți auditori sau de una sau mai multe entități de audit dintr-o țară terță, ASPAAS poate cere documente suplimentare privind activitatea de audit a auditorilor sau a entităților de audit din țară terță de la autoritățile competente relevante din țările terțe pe baza acordurilor de cooperare menționate la art.70.

(8) Prin excepție de la prevederile alin.(7), în cazul în care o entitate mamă sau o entitate afiliată care face parte dintr-un grup este auditată de unul sau mai mulți auditori sau de una sau mai multe entități de audit dintr-o țară terță cu care ASPAAS nu a încheiat un acord de cooperare, astfel cum se menționează la art.70, auditorul grupului este responsabil de transmiterea corespunzătoare, la cerere, a documentației suplimentare aferente activității de audit desfășurate de auditorii sau entitățile de audit din țara terță, inclusiv a foilor de lucru relevante pentru auditul grupului. Pentru a asigura transmiterea corespunzătoare, auditorul grupului păstrează o copie a documentației respective sau convine cu auditorii din țara terță sau cu entitățile de audit din țara terță să i se permită accesul nerestricționat la această documentație, la cerere, sau aplică alte măsuri adecvate. În cazul în care, din motive legale sau de altă natură, foile de lucru ale auditului nu pot fi transferate dintr-o țară terță auditorului grupului, auditorul grupului include în documentația păstrată dovada că a urmat procedurile corespunzătoare pentru a obține accesul la documentele auditului. În cazul în care restricțiile nu au fost impuse de legislația țării terțe în cauză, auditorul grupului include dovezi care arată existența și natura impedimentului respectiv.

Art.34.- Raportul de audit statutar

(1) Auditorul financiar sau firma de audit trebuie să prezinte rezultatele auditului statutar într-un raport de audit. Raportul se elaborează în conformitate cu cerințele standardelor de audit adoptate de Uniunea Europeană sau de ASPAAS, după caz, conform art.32.

(2) Raportul de audit se întocmește în scris și trebuie să cuprindă:

a) identificarea entității ale cărei situații financiare anuale sau consolidate fac obiectul auditului statutar prin denumirea, sediul social și codul unic de identificare; identificarea situațiilor financiare anuale sau consolidate și data sau perioada pentru care au fost întocmite și identificarea cadrului de raportare financiară aplicat la întocmirea acestora;

b) descrierea ariei de aplicare a auditului statutar care identifică cel puțin standardele de audit în conformitate cu care a fost efectuat auditul statutar;

c) opinia auditorului care este fie fără rezerve, fie cu rezerve, fie contrară, și exprimă clar punctul de vedere al auditorului sau al firmei de audit cu privire la următoarele: dacă situațiile financiare anuale oferă o imagine fidelă, în conformitate cu cadrul relevant de raportare financiară; și, după caz, dacă situațiile financiare anuale sunt conforme cerințelor legale aplicabile. Dacă auditorul sau firma de audit nu este în măsură să emită o opinie de audit, raportul menționează imposibilitatea emiterii acestei opinii;

d) orice alt aspect asupra căruia auditorul financiar sau firma de audit atrage atenția în mod special, fără ca opinia de audit să fie modificată;

e) opinia auditorului referitoare la: coerența raportului administratorilor cu situațiile financiare pentru același exercițiu financiar; și pregătirea raportului administratorilor în conformitate cu prevederile legale aplicabile;

f) o declarație privind identificarea de informații eronate semnificative prezentate în raportul administratorilor, indicând natura acestor informații eronate;

g) o declarație privind orice incertitudine semnificativă asociată evenimentelor sau condițiilor care pot pune în mod semnificativ la îndoială capacitatea entității de a-și continua activitatea;

h) o mențiune privind sediul auditorului financiar sau al firmei de audit.

(3) În cazul în care auditul statutar a fost efectuat de mai mulți auditori financiari sau mai multe firme de audit, aceștia convin asupra rezultatelor auditului statutar și transmit un raport și o opinie comune. În caz de dezacord, fiecare auditor financiar sau firmă de audit își transmite opinia într-un paragraf separat al raportului de audit și indică motivul dezacordului.

(4) Raportul de audit se semnează și se datează de către auditorul financiar. În cazul în care auditul statutar este derulat de o firmă de audit, raportul de audit este semnat cel puțin de auditorul financiar care a efectuat auditul statutar în numele firmei de audit. În cazul în care mai mulți auditori financiari sau mai multe firme de audit au executat în comun auditul unei entități, raportul de audit se semnează de către toți auditorii financiari sau cel puțin de către auditorii financiari care efectuează auditul statutar în numele fiecărei firme de audit.

(5) Auditorul financiar care semnează raportul de audit statutar în nume propriu sau în numele unei firme de audit trebuie să aibă statutul de auditor financiar activ.

(6) În împrejurări excepționale, prin reglementări emise de ASPAAS, aprobate prin ordin al președintelui, se stabilesc condițiile în care semnătura să nu fie divulgată publicului, în cazul în care această divulgare ar putea duce la o amenințare iminentă și semnificativă la adresa securității personale a oricărui individ. În orice caz, numele persoanei implicate este adus la cunoștința autorității de supraveghere sau judiciare competente.

(7) Raportul auditorului financiar sau al firmei de audit privind situațiile financiare anuale consolidate trebuie să respecte cerințele prevăzute la alin.(1)-(6). În situația în care raportează asupra coerenței raportului administratorilor cu situațiile financiare, potrivit prevederilor alin.(2) lit.e), auditorul financiar sau firma de audit trebuie să aibă în vedere situațiile financiare anuale consolidate și raportul consolidat al administratorilor. Se poate prezenta un singur raport de audit dacă situațiile financiare anuale ale entității mamă sunt anexate la situațiile financiare anuale consolidate.

Capitolul VI

Asigurarea calității

Art.35.- Sistemele de asigurare a calității

(1) Toți auditorii financiari și firmele de audit fac obiectul unui sistem de asigurare a calității care respectă cel puțin criteriile prevăzute la alin.(4).

(2) ASPAAS efectuează inspecțiile pentru asigurarea calității la auditorii financiari și firmele de audit în legătură cu activitatea de audit statutar, în aplicarea prevederilor prezentei legi.

(3) În vederea evaluării sistemului de control al calității la nivelul auditorului financiar sau firmei de audit, precum și a respectării cerințelor de etică profesională, inspecțiile pentru asigurarea calității se pot desfășura și asupra altor misiuni de audit financiar efectuate de auditorul financiar sau firma de audit la clientul de audit statutar în cadrul perioadei auditate, altele decât cele de audit statutar.

(4) Criteriile ce trebuie îndeplinite de sistemul de asigurare a calității sunt următoarele:

a) sistemul de asigurare a calității trebuie să fie organizat astfel încât să fie independent de auditorii financiari și de firmele de audit inspectate și să facă obiectul supravegherii publice;

b) finanțarea sistemului de asigurare a calității trebuie să fie sigură și fără eventuale influențe necorespunzătoare din partea auditorilor financiari sau a firmelor de audit;

c) sistemul de asigurare a calității trebuie să dispună de resurse corespunzătoare;

d) persoanele care efectuează inspecții pentru asigurarea calității au vechime de cel puțin 7 ani ca auditor activ în domeniul auditului statutar, din care cel puțin 3 ani la entități de interes public;

e) selectarea celor care fac inspecții pentru asigurarea calității se face în baza unor proceduri obiective, concepute astfel încât să se evite orice conflict de interese între cei care fac inspecțiile pentru asigurarea calității și auditorul financiar sau firma de audit care face obiectul inspecției de asigurare a calității;

f) aria de aplicabilitate a inspecțiilor pentru asigurarea calității trebuie să fie susținută de testarea adecvată a dosarelor de audit selectate și să includă o evaluare a conformității cu standardele de audit aplicabile, cu cerințele de independență, precum și o evaluare a cantității și calității resurselor cheltuite, a onorariilor de audit percepute și a sistemului intern de control al calității din cadrul firmei de audit;

g) inspecțiile pentru asigurarea calității se finalizează printr-un raport scris, care trebuie să conțină principalele concluzii ale inspecțiilor pentru asigurarea calității;

h) inspecțiile pentru asigurarea calității trebuie să aibă loc pe baza unei analize a riscului și se desfășoară cel puțin o dată la 6 ani în cazul auditorilor financiari și al firmelor de audit care efectuează audit statutar, astfel cum este definit la art.2 pct.1;

i) pe pagina de internet a ASPAAS se publică anual o sinteză a rezultatelor inspecțiilor. Nu fac obiectul publicării onorariile de audit percepute;

j) auditorul financiar sau firma de audit dă curs recomandărilor formulate la încheierea inspecțiilor pentru asigurarea calității în termenul stabilit de către inspectorii ASPAAS, dar care nu poate depăși 12 luni;

k) inspecțiile pentru asigurarea calității trebuie să fie adecvate și proporționale cu amploarea și complexitatea activității auditorului financiar sau a firmei de audit care face obiectul verificării.

(5) În cazul în care nu se dă curs recomandărilor menționate la lit.j) sau la art.26 alin.(8) par.2 din Regulamentul (UE) nr.537/2014, auditorul statuar sau firma de audit, după caz, face obiectul măsurilor menționate la art.39 alin.(1) din prezenta lege sau sancțiunilor administrative menționate la art.40 alin.(4) din prezenta lege.

(6) În sensul alin.(4) lit.e), în vederea selectării inspectorilor se aplică cel puțin următoarele criterii:

a) inspectorii au vechime de cel puțin 7 ani ca auditor activ în domeniul auditului statutar, din care cel puțin 3 ani la entități de interes public;

b) nu poate deține calitatea de inspector în cadrul unei inspecții pentru asigurarea calității care vizează un auditor financiar sau o firmă de audit o persoană care a avut calitatea de partener, angajat sau asociat în alt fel cu auditorul financiar sau cu firma de audit în cauză, decât după un termen de cel puțin 3 ani;

c) inspectorii trebuie să declare că nu există conflicte de interese între ei și auditorul financiar sau firma de audit care urmează să fie inspectată.

(7) În sensul alin.(4) lit.k), inspectorii, în situația în care efectuează inspecții pentru asigurarea calității auditului statutar al situațiilor financiare anuale și al situațiilor financiare anuale consolidate ale entităților mici, țin cont de faptul că standardele de audit adoptate în conformitate cu art.32 se aplică în funcție de complexitatea activității entității auditate.

(8) În vederea inspecției privind asigurarea calității sau a unei eventuale investigații, dosarul de audit poate fi solicitat la sediul auditorului financiar, al firmei de audit sau la sediul ASPAAS.

(9) ASPAAS emite norme și proceduri de inspecție privind asigurarea calității activității de audit statutar în vederea aplicării prevederilor prezentei legi.

(10) În aplicarea prevederilor alin.(6), ASPAAS stabilește, prin regulamentul său de organizare și funcționare, condițiile specifice pentru angajarea inspectorilor.

(11) Prin Regulamentul de organizare și funcționare a ASPAAS se stabilesc criteriile de selecție a auditorilor financiari și a firmelor de audit care efectuează audit statutar, la care vor fi efectuate inspecții pentru asigurarea calității.

Capitolul VII

Investigații și sancțiuni

Art.36.- Sistemele de investigații și sancțiuni

(1) ASPAAS este responsabilă pentru instituirea și implementarea unui sistem eficace de investigații și sancțiuni pentru a detecta, corecta și preveni efectuarea necorespunzătoare a auditului statutar.

(2) ASPAAS își exercită competențele de investigare sau sancționare în conformitate cu prezenta lege și dreptul intern, în oricare dintre următoarele moduri:

- a) direct;
- b) în colaborare cu alte autorități;
- c) prin sesizarea autorităților judiciare competente.

Art.37.- Sancționarea auditorilor financiari și firmelor de audit

(1) Sancțiunile aplicate auditorilor financiari și firmelor de audit, în cazul în care auditul statutar nu este efectuat în conformitate cu dispozițiile prezentei legi, ale altor reglementări din domeniul auditului statutar și, după caz, ale Regulamentului (UE) nr.537/2014, trebuie să fie eficace, proporționale și descurajante.

(2) Sancțiunile aplicate nu trebuie să aducă atingere regimului de răspundere civilă.

(3) În aplicarea prevederilor prezentei legi, ASPAAS emite norme și proceduri de investigație aprobate prin ordin al președintelui ASPAAS. ASPAAS notifică Comisiei Europene normele menționate la alin.(3). ASPAAS notifică fără întârziere Comisiei Europene orice modificare ulterioară a acestor norme.

Art.38.- Răspunderea civilă

Răspunderea civilă a auditorilor financiari sau a firmelor de audit poate fi angajată, în condițiile legii civile, pentru cauzarea de prejudicii prin încălcarea obligațiilor profesionale.

Art.39.- Măsuri de prevenție

(1) În cazul în care se constată nerespectarea prevederilor prezentei legi, ale reglementărilor din domeniul auditului statutar aprobate în condițiile legii sau, după caz, ale Regulamentului (UE) nr.537/2014, ASPAAS poate emite, anterior inițierii procedurii administrative, o recomandare scrisă către auditorii financiari sau firmele de audit, prin care se solicită acestora să pună capăt comportamentului respectiv și să se abțină de la orice repetare a acestuia.

(2) ASPAAS poate emite o declarație conform căreia raportul de audit statutar nu respectă cerințele art.34 alin.(2) din prezenta lege sau, după caz, ale art.10 din Regulamentul (UE) nr.537/2014, care se publică pe pagina de internet a ASPAAS.

(3) Situațiile în care se aplică măsurile prevăzute de prezentul articol se stabilesc prin ordin al președintelui ASPAAS.

Art.40.- Răspunderea administrativă

(1) Auditorul financiar și firmele de audit răspund administrativ în cazul săvârșirii unor abateri de la îndatoririle profesionale.

(2) Abaterea administrativă constă într-o acțiune sau inacțiune prin care sunt încălcate dispozițiile prezentei legi, ale reglementărilor din domeniul auditului statutar aprobate în condițiile legii sau, după caz, ale Regulamentului (UE) nr. 537/2014.

(3) Procedura de constatare a abaterilor administrative, precum și modul de desfășurare a procedurii administrative sunt prevăzute în regulamentul Comisiei de disciplină a ASPAAS.

(4) În urma derulării procedurii administrative, ASPAAS aplică auditorilor financiari și firmelor de audit una sau mai multe dintre următoarele sancțiuni:

a) avertisment public, în care sunt identificate persoana sancționată și natura încălcării, publicată pe pagina de internet a ASPAAS;

b) penalitate administrativă, cuprinsă între 3 și 12 salarii minime brute pe economie, pentru auditorii financiari;

c) penalitate administrativă, cuprinsă între 1% și 5% din cifra de afaceri anuală aferentă activității de audit statutar, pentru firmele de audit;

d) interdicție temporară, cuprinsă între 1 și 3 ani pentru auditorul financiar, firma de audit sau partenerul-cheie de audit să efectueze audituri financiare și/sau să semneze rapoarte de audit statutar;

e) retragerea autorizării, însoțită, în cazul persoanelor fizice, de pierderea calității de auditor financiar;

f) o interdicție temporară, de până la 3 ani, pentru un membru al firmei de audit sau un membru al organismului administrativ sau de conducere al unei entități de interes public să exercite funcții la firme de audit sau la entități de interes public.

(5) În cazul în care auditorul financiar este condamnat printr-o hotărâre definitivă pentru fapte penale legate de exercitarea activității de audit financiar sau i se aplică pedeapsa complementară a interzicerii de a desfășura o asemenea activitate ori se ia măsura de siguranță a exercitării acestei activități, se va comunica o copie a hotărârii judecătorești ASPAAS, pentru a opera retragerea autorizării și radierea acestuia din Registrul public electronic. ASPAAS urmărește stadiul derulării acțiunilor penale îndreptate împotriva auditorilor statuari.

(6) Sunt considerate abateri grave și sunt sancționate conform prevederilor alin.(4) lit.d) sau lit.e) următoarele fapte săvârșite de auditorii financiari sau firmele de audit:

a) nepunerea în aplicare sau aplicarea neadecvată a prevederilor art.28 alin.(1) lit.a)-g) și lit.k);

b) încălcarea principiilor de etică profesională;

c) lipsa probelor de audit care să poată susține concluziile în baza cărora a fost emisă opinia de audit.

Art.41.- Aplicarea sancțiunilor

(1) În aplicarea măsurilor de prevenție prevăzute la art.39 sau a sancțiunilor administrative menționate la art.40 alin.(4) se ține cont de circumstanțele relevante, inclusiv, după caz, de:

a) gravitatea și perioada încălcării;

b) gradul de răspundere a persoanei responsabile, raportat la atribuțiile acesteia;

c) quantumul profitului obținut sau al pierderilor evitate de către persoana responsabilă, în măsura în care acestea se pot stabili, în legătură cu angajamentul care conduce la aplicarea sancțiunii respective;

d) măsura în care persoana responsabilă cooperează cu ASPAAS;

e) abateri anterioare de la legislația în domeniul auditului statutar de care se face vinovat auditorul financiar sau firma de audit responsabilă.

(2) ASPAAS poate ține cont și de alți factori, dacă acești factori sunt prevăzuți de dreptul intern.

Art.42.- Publicarea sancțiunilor și a măsurilor de prevenție

(1) ASPAAS publică pe pagina sa de internet, după epuizarea căilor de atac sau expirarea termenului de exercitare a acestora, informații privind tipul și natura încălcării și identitatea persoanei fizice sau juridice căreia i s-a aplicat sancțiunea rămasă definitivă.

(2) Decizia de sancționare va conține și prevederi privind modalitatea în care aceasta va fi făcută publică.

(3) Prin excepție de la alin.(1), ASPAAS publică o sancțiune rămasă definitivă, fără a indica identitatea persoanei sancționate, într-o manieră conformă cu dreptul intern, în oricare dintre următoarele situații:

a) în cazul în care sancțiunea este impusă unei persoane fizice și în urma unei evaluări anterioare obligatorii a proporționalității publicării datelor cu caracter personal se dovedește că aceasta este disproporționată;

b) publicarea ar pune în pericol stabilitatea piețelor financiare sau o anchetă penală în curs de desfășurare;

c) publicarea ar produce prejudicii disproporționate instituțiilor și persoanelor implicate.

(4) ASPAAS se asigură că informațiile publicate în conformitate cu alin.(1) rămân pe pagina sa de internet pentru o perioadă de 5 ani după ce căile de atac au fost epuizate sau a expirat termenul de exercitare a acestora.

(5) Publicarea sancțiunilor și a măsurilor, precum și a oricărei declarații publice trebuie să respecte drepturile fundamentale, astfel cum sunt stabilite în Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, în special dreptul la respectarea vieții private și de familie și dreptul la protecția datelor cu caracter personal. ASPAAS poate decide ca această comunicare sau orice declarație publică să nu conțină date cu caracter personal în sensul art.3 lit.a) din Legea nr.677/2001, cu modificările și completările ulterioare.

Art.43.- Răspunderea administrativ-disciplinară a structurilor de conducere ale CAFR

(1) Membrii Consiliului CAFR și alți membri aleși sau care ocupă o funcție în structurile de conducere ale CAFR răspund pentru abaterile administrativ-disciplinare săvârșite în exercitarea funcțiilor și atribuțiilor pe care le dețin.

(2) ASPAAS aplică persoanelor prevăzute la alin.(1) următoarele sancțiuni administrativ-disciplinare:

- a) avertisment scris;
- b) penalitate administrativ-disciplinară, cuprinsă între unu și 12 salarii minime brute pe economie;
- c) suspendarea din funcție pe o perioadă de la 6 luni la un an.

(3) În situația suspendării președintelui CAFR, președinția interimară este asigurată conform reglementărilor specifice ale CAFR.

(4) Abaterile administrativ-disciplinare pentru care se aplică sancțiunile administrativ-disciplinare prevăzute la alin.(2) sunt următoarele:

- a) încălcarea atribuțiilor și a sarcinilor stabilite conform art.52;
- b) nerespectarea legislației aplicabile pentru oricare dintre activitățile delegate conform art.52.

(5) ASPAAS publică pe pagina sa de internet sancțiunile administrativ-disciplinare aplicate conform prezentului articol, rămase definitive după epuizarea căilor de atac sau expirarea termenului de exercitare a acestora.

(6) Sancțiunile publicate conform alin.(5) se mențin pe pagina de internet a ASPAAS pe o perioadă de un an de la data publicării.

(7) Sancțiunile administrativ-disciplinare prevăzute la alin.(2) se aplică în termen de 3 ani de la data săvârșirii faptei.

(8) ASPAAS elaborează procedura de constatare a abaterilor, precum și norme de aplicare a sancțiunilor administrativ-disciplinare.

(9) Sumele aferente sancțiunilor prevăzute la alin.(2) lit.b) și la art.40 alin.(4) lit.b) și c) se fac venit la bugetul de stat.

Art.44.- Răspunderea contravențională

(1) Constituie contravenții următoarele fapte:

- a) încălcarea de către orice persoană prevăzută la art.21 alin.(5), art.23, 24 și art.40 alin.(6), a interdicțiilor menționate la aceste articole;
- b) încălcarea de către entitățile auditate a prevederilor art.62 alin.(2) și art.65 alin.(1) și (7);
- c) exercitarea activității de audit financiar fără viza anuală emisă de autoritatea competentă;
- d) exercitarea activității de audit financiar de către persoane care au promovat examenul de competență profesională și nu sunt înregistrate în Registrul public electronic prevăzut la art.14;

e) încălcarea de către entitatea auditată sau de către auditorul financiar sau firma de audit, după caz, a prevederilor art.63 alin.(3).

(2) Contravențiile prevăzute la alin.(1) se sancționează după cum urmează:

a) cele prevăzute la lit.a), c), d) și e), cu amendă de la 10.000 lei la 20.000 lei;

b) cele prevăzute la lit.b), cu amendă de la 50.000 lei la 100.000 lei.

(3) Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor se fac de către persoanele stabilite prin ordin al președintelui ASPAAS.

(4) Contravențiilor prevăzute la alin.(1) le sunt aplicabile dispozițiile Ordonanței Guvernului nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.180/2002, cu modificările și completările ulterioare.

(5) Sumele provenite din amenzile aplicate se fac venit la bugetul de stat.

(6) Contravențiile prevăzute la alin.(1) se prescriu în termen de 3 ani de la data săvârșirii faptei.

Art.45.- Răspunderea penală

Exercitarea fără drept a activității de audit financiar constituie infracțiune și se pedepsește conform legii penale.

Art.46.- Căi de atac

(1) Ordinele președintelui ASPAAS, precum și orice alt act administrativ emis de ASPAAS pot fi contestate la instanța de contencios administrativ competentă, cu condiția formulării unei plângeri prealabile și cu respectarea celorlalte prevederi ale Legii contenciosului administrativ nr.554/2004, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Procesele-verbale de contravenție întocmite de personalul împuternicit din cadrul ASPAAS pot fi atacate conform prevederilor Ordonanței Guvernului nr.2/2001, cu modificările și completările ulterioare.

Art.47.- Raportarea încălcărilor

(1) Prin ordin al președintelui ASPAAS se aprobă reglementări prin care se instituie mecanisme eficace pentru a încuraja raportarea către ASPAAS a încălcărilor prezentei legi, a Regulamentului (UE) nr.537/2014 sau a oricăror alte reglementări aplicabile în domeniul auditului statutar aprobate în condițiile legii.

(2) Mecanismele menționate la alin.(1) includ cel puțin:

a) proceduri specifice de primire a sesizărilor cu privire la încălcări ale oricăror reglementări aplicabile în domeniul auditului statutar, aprobate în condițiile legii, precum și acțiunile de monitorizare ulterioare în vederea soluționării sesizării respective;

b) protecția datelor cu caracter personal, atât ale persoanei care raportează încălcarea suspectată sau efectivă, cât și ale persoanei suspectate sau incriminate de comiterea acelei încălcări, în conformitate cu principiile stabilite în Directiva 95/46/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 24 octombrie 1995 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 281 din 23 noiembrie 1995;

c) proceduri adecvate de garantare a dreptului persoanei incriminate la apărare și de a fi audiată înainte de adoptarea unei decizii care o privește.

(3) ASPAAS efectuează verificări privind adoptarea de către firmele de audit a unor proceduri adecvate care să le permită angajaților acestora să raporteze intern încălcările potențiale sau efective ale prevederilor prezentei legi și ale Regulamentului (UE) nr.537/2014.

Art.48.- Schimbul de informații

(1) ASPAAS furnizează anual către COESA o sinteză cu privire la toate măsurile și sancțiunile aplicate în temeiul prezentului capitol.

(2) ASPAAS comunică către COESA toate interdicțiile temporare menționate la art.40 alin.(4) lit.d) și f) după epuizarea sau expirarea termenului de exercitare a căilor de atac a actului administrativ de sancționare, potrivit legislației naționale.

Capitolul VIII

Supravegherea publică și acordurile de reglementare dintre statele membre

Art.49.- Principiile supravegherii publice

(1) ASPAAS este responsabilă cu supravegherea publică a auditorilor financiari și a firmelor de audit și organizarea unui sistem eficace de supraveghere publică pe baza principiilor prevăzute la alin.(2)-(4) și art.50-55.

(2) Toți auditorii financiari și toate firmele de audit fac obiectul supravegherii publice.

(3) Președintele ASPAAS, precum și membrii Consiliului superior al ASPAAS sunt nepracticieni care posedă cunoștințe în domenii relevante pentru auditul statutar. Membrii Consiliului superior al ASPAAS sunt selectați în urma unei proceduri de numire independente și transparente.

(4) ASPAAS poate angaja practicieni pentru a îndeplini sarcini specifice și, de asemenea, poate fi asistată, de experți în situația în care prezența acestora este importantă pentru îndeplinirea adecvată a sarcinilor sale. În astfel de cazuri, nici practicienii, nici experții nu trebuie să se implice în niciun proces decizional al ASPAAS.

Art.50.- Responsabilitatea finală

În condițiile în care se deleagă atribuții potrivit prevederilor art.52, ASPAAS deține responsabilitatea finală pentru îndeplinirea atribuțiilor delegate, respectiv:

- a) autorizarea și înregistrarea auditorilor financiari și a firmelor de audit;
- b) adoptarea standardelor de audit, de etică profesională și de control intern de asigurare a calității, în cazul auditorilor financiari și al firmelor de audit;
- c) formarea profesională continuă;
- d) sistemele de asigurare a calității;
- e) sistemele de investigație și disciplină.

Art.51.- Autoritatea competentă

(1) ASPAAS este autoritatea competentă pentru îndeplinirea atribuțiilor prevăzute de prezenta lege. Ministerul Finanțelor Publice informează Comisia Europeană în legătură cu desemnarea ASPAAS ca autoritate competentă.

(2) ASPAAS este investită cu competențele necesare pentru a-i permite să-și îndeplinească atribuțiile și responsabilitățile care îi revin în temeiul prezentei legi.

(3) ASPAAS își exercită competențele în conformitate cu reglementările legale privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal.

Art.52.- Delegarea atribuțiilor și condiții de delegare a atribuțiilor

(1) Prin ordin al președintelui, ASPAAS poate delega către CAFR, integral sau parțial, îndeplinirea următoarelor atribuții, în condițiile prezentei legi:

- a) autorizarea, ca auditori financiari, a persoanelor fizice, potrivit prevederilor art.3 alin.(3);
- b) autorizarea, ca firme de audit, a entităților, potrivit prevederilor art.3 alin.(5);
- c) înregistrarea firmelor de audit autorizate în alt stat membru, potrivit prevederilor art.4 alin.(2) și (3);
- d) retragerea autorizării unui auditor financiar sau a unei firme de audit, potrivit prevederilor art.3 alin.(6) și art.6 alin.(4);
- e) organizarea examenului de competență profesională, potrivit prevederilor art.8 alin.(1);
- f) organizarea testului de verificare a cunoștințelor pentru accesul la stagiul, precum și verificarea desfășurării stagiului de pregătire practică, potrivit prevederilor art.11;
- g) organizarea programelor de formare continuă, potrivit prevederilor art.12 alin.(2);
- h) autorizarea auditorilor financiari care au fost autorizați în alt stat membru al Uniunii Europene/Spațiului Economic European, potrivit prevederilor art.13 alin.(1);
- i) înregistrarea auditorilor financiari și a firmelor de audit în Registrul public electronic, potrivit prevederilor art.14 alin.(2), alin.(5) și alin.(7);
- j) actualizarea informațiilor cuprinse în Registrul public electronic, potrivit prevederilor art.17 alin.(2);
- k) traducerea și publicarea Codului etic, potrivit prevederilor art.20 alin.(2);

l) traducerea și publicarea Standardelor internaționale de audit, potrivit prevederilor art.32 alin.(2);

m) asigurarea respectării principiilor de etică profesională de către auditorii financiari și firmele de audit, potrivit prevederilor art.20 alin.(1);

n) efectuarea inspecțiilor pentru asigurarea calității la auditorii financiari și firmele de audit, care efectuează audit statutar la alte entități decât cele de interes public.

(2) Delegarea prevăzută la alin.(1) se face cu respectarea prevederilor art.24 din Regulamentul (UE) nr.537/2014.

(3) Ordinul președintelui ASPAAS privind reînnoirea delegării oricărei atribuții către CAFR trebuie să aibă la bază o evaluare privind capacitatea operațională a CAFR și modul de îndeplinire a atribuțiilor delegate în perioada anterioară.

(4) Delegarea oricăreia dintre atribuțiile menționate la alin. (1) se face pentru o perioadă de cel mult 5 ani, cu posibilitatea reînnoirii acesteia conform alin.(3).

(5) ASPAAS supraveghează îndeplinirea atribuțiilor delegate conform prevederilor alin.(1) printr-un control eficace și permanent.

(6) În exercitarea atribuțiilor sale, ASPAAS are dreptul de a solicita CAFR orice informații necesare pentru atingerea obiectivelor urmărite referitoare la activitățile delegate sau supravegheate.

(7) În ordinul președintelui ASPAAS de delegare sunt specificate atribuțiile delegate, precum și condițiile în care acestea trebuie executate.

(8) Delegarea uneia sau mai multor atribuții prevăzute la alin.(1) se face cu respectarea, de către CAFR, cel puțin a următoarelor condiții:

a) raportarea anuală, sau ori de câte ori ASPAAS consideră necesar, asupra modului de exercitare a atribuției sau a atribuțiilor delegate;

b) asigurarea condițiilor de lucru pentru personalul ASPAAS care supraveghează și controlează exercitarea atribuției sau atribuțiilor delegate, inclusiv a accesului la informații și comunicării cu angajații CAFR;

c) aplicarea reglementărilor din domeniul delegat;

d) cooperarea permanentă cu ASPAAS;

e) punerea în aplicare a recomandărilor ASPAAS;

f) îndeplinirea condițiilor specifice de delegare stabilite prin ordinul de delegare emis de ASPAAS, în funcție de atribuțiile delegate.

(9) În cazul redobândirii de către ASPAAS a uneia sau mai multor atribuții delegate către CAFR, referitoare la organizarea examenului de competență profesională, potrivit prevederilor art.8 alin.(1), sau la verificarea desfășurării stagiului de pregătire practică, potrivit prevederilor art.11 alin.(1), stagiilor în activitatea de audit statutar li se recunosc, după caz, probele examenului de competență profesională promovate până la momentul redobândirii respectivei atribuții, precum și anii de stagiu efectuați în perioada de delegare.

(10) Prin ordin al președintelui ASPAAS se aprobă reglementări privind supravegherea și controlul îndeplinirii atribuțiilor delegate.

Art.53.- Retragera delegării

(1) ASPAAS retrage delegarea uneia sau mai multor atribuții prevăzute la art.52 alin.(1), în oricare dintre următoarele cazuri:

- a) încălcarea condițiilor delegării;
- b) neîndeplinirea, îndeplinirea cu întârziere sau defectuoasă de către CAFR a oricăreia dintre atribuțiile delegate;
- c) în alte situații prevăzute de lege.

(2) Prin ordin al președintelui ASPAAS se aprobă procedura privind retragerea atribuțiilor delegate.

(3) Anterior retragerii delegării, ASPAAS acordă o perioadă de remediere a deficiențelor constatate, cuprinsă între 30 și 120 de zile de la data comunicării constatării către CAFR. În situația în care se constată că deficiențele nu sunt remediate în termenul stabilit, se aplică prevederile alin.(1) referitoare la retragerea delegării.

Art.54.- Competența de investigații

(1) ASPAAS are dreptul să inițieze și să desfășoare investigații privind auditorii financiari sau firmele de audit și să ia măsurile corespunzătoare, după caz.

(2) În cazul în care ASPAAS contractează experți pentru a efectua servicii specifice în cadrul investigațiilor, trebuie să se asigure că nu există conflicte de interese între aceștia și auditorul financiar sau firma de audit investigată, precum și între aceștia și ASPAAS sau CAFR. Criteriile de selecție pentru experți trebuie să fie aceleași cu cele prevăzute la art.35 alin.(6) lit.a) și c).

Art.55.- Principiile de finanțare și asigurarea transparenței

(1) ASPAAS trebuie să fie finanțată în mod corespunzător și să dispună de resurse adecvate pentru îndeplinirea atribuțiilor, inclusiv pentru a iniția și a desfășura investigații, astfel cum este menționat la art.51 alin.(2) și art.54.

(2) Finanțarea ASPAAS trebuie să fie sigură și fără influențe inadecvate din partea auditorilor financiari sau a firmelor de audit.

(3) Pentru a asigura transparența activității desfășurate, planul anual de activitate și raportul anual de activitate ale ASPAAS se publică pe pagina sa de internet.

Art.56.- Cooperarea dintre sistemele de supraveghere publică la nivelul Uniunii Europene

(1) Acordurile de reglementare încheiate de ASPAAS cu organisme de supraveghere publică din celelalte state membre ale Uniunii Europene/Spațiului Economic European permit cooperarea eficace în ceea ce privește activitățile de supraveghere publică a auditului statutar.

(2) ASPAAS este autoritatea responsabilă pentru asigurarea cooperării eficace la nivelul Uniunii Europene în ceea ce privește activitatea de supraveghere publică a auditului statutar.

Art.57.- Recunoașterea reciprocă a acordurilor de reglementare dintre statele membre

(1) Acordurile încheiate de România cu celelalte state membre ale Uniunii Europene/Spațiului Economic European, privind reglementarea și supravegherea publică, respectă principiul jurisdicției statului membru de origine în care este autorizat auditorul financiar sau firma de audit și în care își are sediul social entitatea auditată.

(2) Fără a aduce atingere prevederilor alin.(1), firmele de audit autorizate într-un stat membru care efectuează servicii de audit în România, în temeiul art.4, fac obiectul inspecțiilor de asigurare a calității în statul membru de origine și al supravegherii ASPAAS pentru misiunile de audit statutar efectuate pe teritoriul României.

(3) Misiunile de audit desfășurate de către firmele de audit din România în alt stat membru fac obiectul supravegherii organismului competent din statul membru respectiv.

(4) În cazul auditului statutar al situațiilor financiare anuale consolidate, autoritățile din România care solicită auditul statutar al situațiilor financiare anuale consolidate nu pot să impună auditorului financiar sau firmei de audit care efectuează auditul statutar al unei filiale stabilite într-un alt stat membru al Uniunii Europene/Spațiului Economic European cerințe suplimentare față de statul membru respectiv cu privire la înregistrarea, verificarea pentru asigurarea calității, standardele de audit, etică și independență.

(5) În cazul entităților care își au sediul social într-un alt stat membru al Uniunii Europene/Spațiului Economic European, iar valorile mobiliare ale acestora sunt admise la tranzacționare pe o piață reglementată din România, autoritățile române nu pot impune auditorului financiar sau firmei de audit care efectuează auditul situațiilor financiare anuale sau al situațiilor financiare anuale consolidate ale entităților respective, cerințe suplimentare cu privire la înregistrare, inspecții pentru asigurarea calității, standarde de audit, etică și independență.

(6) Un auditor financiar sau o firmă de audit face obiectul sistemelor de supraveghere, de asigurare a calității și de investigații și sancțiuni din România dacă:

a) auditorul financiar sau firma de audit este înregistrată în România, ca urmare a autorizării în conformitate cu art.3 sau art.66; și

b) auditorul financiar sau firma de audit respectivă emite rapoarte de audit privind situațiile financiare anuale sau situațiile financiare anuale consolidate pe o piață reglementată din România, astfel cum este menționat la art.67 alin.(1).

Art.58.- Secretul profesional și cooperarea dintre statele membre în domeniul reglementării

(1) ASPAAS cooperează cu:

a) autoritățile competente ale statelor membre responsabile pentru autorizare, înregistrare, asigurarea calității, inspecție și disciplină;

b) autoritățile competente desemnate în conformitate cu art.20 din Regulamentul (UE) nr.537/2014; și

c) autoritățile de supraveghere europene relevante, ori de câte ori este necesar în scopul îndeplinirii responsabilităților și atribuțiilor care le revin, prevăzute în prezenta lege și în Regulamentul (UE) nr.537/2014.

(2) ASPAAS acordă asistență autorităților competente din alte state membre și autorităților europene de supraveghere relevante. În mod special, ASPAAS face schimb de informații și cooperează în investigațiile referitoare la efectuarea auditului statutar.

(3) Obligația secretului profesional se aplică tuturor persoanelor care sunt sau au fost angajate sau desemnate de ASPAAS, precum și colaboratorilor. Informațiile care fac obiectul secretului profesional nu pot fi dezvăluite niciunei alte persoane sau autorități, cu excepția cazului când prin lege se prevede altfel.

(4) Prevederile alin.(3) nu împiedică ASPAAS și CAFR să facă schimb de informații confidențiale. În această situație, prevederile alin.(3) se aplică în mod corespunzător și CAFR.

Art.59.- Schimbul de informații

(1) Prevederile art.58 alin.(3) nu împiedică autoritățile competente menționate la art.58 alin.(1) să facă schimb de informații confidențiale. Informațiile schimbate astfel fac obiectul secretului profesional, la care sunt obligate persoanele angajate sau angajate anterior de autoritățile competente. Obligația păstrării secretului profesional se aplică, de asemenea, oricărei persoane angajate sau foste angajate a CAFR, în măsura în care ASPAAS îi delegă atribuții în sensul prevederilor prezentei legi.

(2) ASPAAS furnizează, la cerere și fără o întârziere nejustificată, orice informații solicitate în sensul dispozițiilor art.58 alin.(1) și (2). În cazul în care ASPAAS primește o astfel de cerere ia, fără nicio întârziere nejustificată, măsurile necesare pentru a colecta informațiile solicitate. Informațiile astfel furnizate fac obiectul secretului profesional care obligă persoanele angajate sau angajate anterior de autoritățile competente care primesc informațiile respective.

(3) În cazul în care ASPAAS nu poate furniza fără întârziere informațiile cerute în conformitate cu prevederile alin.(2), aceasta notifică autorității competente care a adresat cererea, motivele întârzierii.

(4) ASPAAS poate refuza să dea curs unei solicitări de informații, în situația în care:

a) furnizarea de informații poate aduce atingere securității naționale, apărării țării și ordinii publice; sau

b) au fost deja inițiate proceduri judiciare cu privire la aceleași acțiuni și împotriva acelorași auditori financiari sau firme de audit, pe lângă autoritățile române cărora le-a fost adresată cererea; sau

c) a fost adoptată deja o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la aceleași acțiuni și împotriva acelorași auditori financiari sau firme de audit de către autoritățile competente române cărora le-a fost adresată cererea.

Art.60.- Utilizarea informațiilor

(1) Fără a aduce atingere obligațiilor care le revin în cadrul procedurilor judiciare, autoritățile competente din România care primesc informații în temeiul art.58 alin.(1) și (2) le pot utiliza numai pentru exercitarea funcțiilor lor în sensul prezentei legi și al Regulamentului (UE) nr.537/2014 și în cadrul procedurilor administrative sau judiciare legate în mod specific de exercitarea funcțiilor respective.

(2) La solicitarea acestora, ASPAAS transmite către Banca Națională a României, Autoritatea de Supraveghere Financiară sau către alte autorități publice responsabile cu supravegherea entităților de interes public, sau Sistemului European al Băncilor Centrale și Băncii Centrale Europene, în calitate lor de autorități de supraveghere, precum și Comitetului european pentru risc sistemic, informații confidențiale necesare exercitării atribuțiilor acestora.

(3) Pentru a-și îndeplini atribuțiile în conformitate cu Regulamentul (UE) nr.537/2014, exercitarea dreptului de transmitere a informațiilor între autoritățile menționate la alin.(1) și (2) nu poate fi interzisă.

Art.61.- Cooperarea în cazul încălcării dispozițiilor legale pe teritoriul unui alt stat membru

(1) În situația în care ASPAAS constată că se comit sau au fost comise acte contrare dispozițiilor Directivei 2006/43/CE, așa cum a fost modificată prin Directiva 2014/56/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 aprilie 2014 de modificare a Directivei 2006/43/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 17 mai 2006 privind auditul legal al situațiilor financiare anuale și al situațiilor financiare consolidate, pe teritoriul unui alt stat membru, notifică aspectele constatate autorității competente a celui alt stat membru, cât mai specific posibil.

(2) În cazul în care autoritatea competentă a unui alt stat membru informează ASPAAS cu privire la comiterea pe teritoriul României, de către auditorii financiari sau firmele de audit autorizate în România, de acte contrare legislației referitoare la auditul statutar, ASPAAS acționează în mod corespunzător, conform legii.

(3) ASPAAS informează autoritatea competentă care a emis notificarea cu privire la rezultatul acțiunilor întreprinse și, dacă este posibil, cu privire la evoluțiile semnificative.

(4) ASPAAS poate solicita efectuarea unei investigații de către autoritatea competentă a unui alt stat membru pe teritoriul acestuia din urmă, în baza protocolului încheiat cu acesta.

(5) La solicitarea autorităților competente în domeniul auditului statutar dintr-un alt stat membru, ASPAAS efectuează investigații pe teritoriul României.

(6) ASPAAS poate solicita ca unora dintre angajații săi să li se permită să însoțească personalul autorității competente a celui alt stat membru pe durata investigației.

(7) La solicitarea autorităților competente în domeniul auditului statutar dintr-un alt stat membru, ASPAAS poate permite ca angajați ai acestora să însoțească personalul ASPAAS pe durata investigației.

(8) Investigația prevăzută la alin.(5) face obiectul unui control general din partea autorității competente din România.

(9) ASPAAS poate refuza să dea curs unei cereri de efectuare a unei investigații, astfel cum se prevede la alin.(5), sau unei cereri ca personalul său să fie însoțit de personalul autorităților din alte state membre, astfel cum se prevede la alin.(6), în situația în care:

a) furnizarea de informații poate aduce atingere securității naționale, apărării țării și ordinii publice; sau

b) au fost deja inițiate procedurile judiciare cu privire la aceleași acțiuni și împotriva acelorași persoane pe lângă autoritățile din România; sau

c) a fost deja adoptată o hotărâre judecătorească definitivă împotriva unor persoane pentru aceleași acțiuni de către autoritățile competente din România.

Capitolul IX

Contractele de audit statutar și comitetul de audit

Art.62.- Numirea auditorilor financiari sau a firmelor de audit

(1) Auditorul financiar sau firma de audit este numită de adunarea generală a acționarilor sau a asociaților entității auditate. Auditul statutar se efectuează în temeiul contractului de audit statutar care se încheie în formă scrisă, după data numirii auditorului financiar sau firmei de audit de adunarea generală a acționarilor sau a asociaților entității auditate.

(2) Se interzice orice clauză contractuală prin care se restricționează, la anumite categorii sau liste de auditori financiari sau firme de audit, posibilitatea adunării generale a acționarilor sau a asociaților entității auditate de a desemna în temeiul alin.(1) un anumit auditor financiar sau firmă de audit pentru a efectua auditul statutar al entității respective. Orice astfel de clauze existente sunt nule.

Art.63.- Rezilierea contractelor de audit statutar

(1) Contractul de audit statutar încheiat cu un auditor financiar sau cu o firmă de audit poate fi reziliat în condițiile legii.

(2) Divergența de opinii cu privire la tratamentele contabile sau procedurile de audit nu reprezintă un motiv temeinic pentru rezilierea contractului.

(3) Entitatea auditată și auditorul financiar sau firma de audit informează în scris ASPAAS în legătură cu rezilierea contractului intervenită pe durata mandatului sau a contractului de audit statutar și dau o explicație scrisă adecvată pentru motivele acestora.

Art.64.- Plângerea privind revocarea auditorului financiar sau a firmei de audit

(1) În cazul unui audit statutar la o entitate de interes public, este permisă înaintarea unei plângeri către o instanță judecătorească competentă prin care se solicită revocarea auditorului financiar sau rezilierea contractului de audit statutar cu firma de audit.

(2) În aplicarea prevederilor alin.(1), se poate solicita instanței obligarea firmei de audit la revocarea auditorului financiar desemnat de firma de audit pentru a efectua o anumită misiune de audit statutar.

(3) ASPAAS poate cere revocarea auditorului financiar sau rezilierea contractului de audit statutar, după caz, dacă auditorului financiar sau firmei de audit i s-a aplicat o sancțiune, rămasă definitivă, potrivit prevederilor art.40 alin.(4) lit.d) și e).

Art.65.- Comitetul de audit

(1) Entitățile de interes public trebuie să aibă un comitet de audit, potrivit legii.

(2) Comitetul de audit trebuie să fie un comitet independent sau un comitet al consiliului de administrație sau de supraveghere al entității auditate. Acesta este alcătuit din membri neexecutivi ai consiliului de administrație sau de supraveghere al entității auditate și/sau din membrii desemnați de adunarea generală a acționarilor sau asociaților entității auditate sau, pentru entitățile care nu au acționari sau asociați, de un organism echivalent.

(3) Cel puțin un membru al comitetului de audit trebuie să dețină competențe în domeniul contabilității și/sau auditului statutar, dovedite prin documente de calificare pentru domeniile respective.

(4) Comitetul de audit trebuie să aibă calificările prevăzute de lege în domeniul în care își desfășoară activitatea entitatea auditată.

(5) Majoritatea membrilor comitetului de audit trebuie să fie independenți de entitatea auditată. Președintele comitetului de audit este numit de membrii acestuia sau de către consiliul de supraveghere al entității auditate și este independent de entitatea auditată.

(6) Fără a aduce atingere responsabilității administratorului entității, membrilor consiliului de administrație/supraveghere, de conducere ori a altor membri care sunt numiți de adunarea generală a acționarilor sau asociaților din cadrul entității auditate, comitetul de audit are, printre altele, următoarele atribuții:

a) informează administratorul entității sau membrii consiliului de administrație/supraveghere ai entității auditate, după caz, cu privire la rezultatele auditului statutar și explică în ce mod a contribuit auditul statutar la integritatea raportării financiare și care a fost rolul comitetului de audit în acest proces;

b) monitorizează procesul de raportare financiară și transmite recomandări sau propuneri pentru a asigura integritatea acestuia;

c) monitorizează eficacitatea sistemelor controlului intern de calitate și a sistemelor de management al riscului entității și, după caz, a auditului intern în ceea ce privește raportarea financiară a entității auditate, fără a încălca independența acestuia;

d) monitorizează auditul statutar al situațiilor financiare anuale și al situațiilor financiare anuale consolidate, în special efectuarea acestuia, ținând cont de constatările și concluziile autorității competente, în conformitate cu art.26 alin.(6) din Regulamentul (UE) nr.537/2014;

e) evaluează și monitorizează independența auditorilor financiari sau a firmelor de audit în conformitate cu art.21-25, art.28 și 29 din prezenta lege și cu art.6 din Regulamentul (UE) nr.537/2014 și, în special, oportunitatea prestării unor servicii care nu sunt de audit către entitatea auditată în conformitate cu art.5 din respectivul regulament;

f) răspunde de procedura de selecție a auditorului financiar sau a firmei de audit și recomandă adunării generale a acționarilor/membrilor organului de administrație sau supraveghere, auditorul financiar sau firma/firmele de audit care urmează a fi desemnate în conformitate cu art.16 din Regulamentul (UE) nr.537/2014, cu excepția cazului în care se aplică art.16 alin.(8) din Regulamentul (UE) nr.537/2014.

(7) Entitățile ale căror situații financiare anuale sunt supuse, potrivit legii, auditului statutar, sunt obligate să organizeze și să asigure exercitarea activității de audit intern, potrivit cadrului legal.

Capitolul X

Aspecte internaționale și aplicarea dispozițiilor Regulamentului (UE) nr.537/2014 privind cerințe specifice referitoare la auditul statutar al entităților de interes public și de abrogare a Deciziei 2005/909/CE a Comisiei Europene

Art.66.- Autorizarea auditorilor din țări terțe

(1) Sub rezerva reciprocității, ASPAAS poate autoriza un auditor dintr-o țară terță ca auditor financiar în cazul în care persoana respectivă a furnizat dovada că respectă cerințe echivalente cu cele prevăzute la art.5 și art.7-12.

(2) ASPAAS aplică cerințele prevăzute la art.13 înainte de autorizarea unui auditor dintr-o țară terță care îndeplinește cerințele de la alin.(1).

Art.67.- Înregistrarea și supravegherea auditorilor și a entităților de audit din țări terțe

(1) ASPAAS, în conformitate cu art.14-16, trebuie să înregistreze fiecare auditor dintr-o țară terță sau entitate de audit dintr-o țară terță în situația în care auditorul sau entitatea de audit respectivă transmite un raport de audit privind situațiile financiare anuale sau consolidate ale unei entități înregistrate în afara Uniunii Europene, ale cărei valori mobiliare transferabile sunt admise la tranzacționare pe o piață reglementată din România în sensul art.4 alin.(1) pct.14 din Directiva 2004/39/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 aprilie 2004 privind piețele instrumentelor financiare, de modificare a Directivelor 85/611/CEE și 93/6/CEE ale Consiliului și a Directivei 2000/12/CE a Parlamentului European și a Consiliului și de abrogare a Directivei 93/22/CEE a Consiliului, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 145 din 30 aprilie 2004, cu excepția cazului în care entitatea în cauză este un emitent exclusiv de titluri de creanță în curs, pentru care se aplică una dintre următoarele condiții:

a) au fost admise la tranzacționare pe o piață reglementată a unui stat membru în sensul art.2 alin.(1) lit.c) din Directiva 2004/109/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 decembrie 2004 privind armonizarea obligațiilor de transparență în ceea ce privește informația referitoare la emitenții ale căror valori mobiliare sunt admise la tranzacționare pe o piață reglementată și de modificare a Directivei 2001/34/CE, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 390 din 31 decembrie 2004, înainte de 31 decembrie 2010 și având o valoare nominală unitară la data emiterii de minimum 50.000 de euro ori, în cazul titlurilor de creanță exprimate în altă monedă, o valoare la data emiterii echivalentă cu minimum 50.000 de euro;

b) sunt admise la tranzacționare pe o piață reglementată a unui stat membru în sensul art.2 alin.(1) lit.c) din Directiva 2004/109/CE începând cu 31 decembrie 2010 și având o valoare nominală unitară la data emiterii de minimum 100.000 de euro ori, în cazul titlurilor de creanță exprimate în altă monedă, o valoare la data emiterii echivalentă cu minimum 100.000 de euro.

(2) Înregistrarea auditorilor și a entităților de audit din țări terțe se efectuează cu respectarea prevederilor art.17 și 18 referitoare la informațiile cuprinse în Registrul public electronic.

(3) Auditorii și entitățile de audit din țări terțe care sunt înregistrate dar nu și autorizate în România nu au dreptul de a desfășura în România activități de audit financiar în conformitate cu prezenta lege.

(4) Auditorii și entitățile de audit din țări terțe, înregistrați dar nu și autorizați în România, se supun sistemelor de supraveghere a calității, de asigurare a calității și de investigații și sancțiuni prevăzute de prezenta lege.

(5) ASPAAS poate excepta un auditor sau o entitate de audit dintr-o țară terță, înregistrată dar nu și autorizată în România, de la obligația de a face obiectul sistemului de asigurare a calității, în cazul în care sistemul de asigurare a calității dintr-un stat membru sau dintr-o țară terță, considerat echivalent în conformitate cu art.69 a efectuat o verificare a calității activității auditorului sau a entității de audit din țara terță în ultimii 3 ani.

(6) Fără a aduce atingere dispozițiilor art.69, rapoartele de audit asupra situațiilor financiare anuale sau situațiilor financiare consolidate menționate la alin.(1), emise de auditori sau de entități de audit din țări terțe care nu sunt înregistrate în România, nu au efect juridic pe teritoriul țării noastre.

Art.68.- Condițiile înregistrării entităților de audit din țări terțe

(1) În aplicarea art.67, ASPAAS poate înregistra entități de audit din țări terțe, numai în condițiile în care:

a) majoritatea membrilor organului administrativ sau de conducere al entității de audit dintr-o țară terță îndeplinesc cerințe echivalente cu cele prevăzute la art.5-11;

b) auditorul dintr-o țară terță care efectuează auditul în numele entității de audit dintr-o țară terță îndeplinește cerințe echivalente cu cele prevăzute la art.5-11;

c) auditul situațiilor financiare anuale sau consolidate menționate la art. 67 alin.(1) se efectuează în conformitate cu standardele internaționale de audit, astfel cum se prevede la art.32, precum și cu cerințele menționate la art.21-23, art.25 și art.30 sau cu standarde și cerințe echivalente;

d) publică pe pagina sa de internet un raport anual de transparență care cuprinde informațiile menționate la art.13 din Regulamentul (UE) nr.537/2014 sau respectă cerințe echivalente privind furnizarea de informații.

(2) ASPAAS poate înregistra un auditor dintr-o țară terță numai dacă acesta îndeplinește condițiile prevăzute la alin.(1) lit.b)-d).

(3) ASPAAS poate evalua echivalența prevăzută la alin.(1) lit.c), în lipsa unei decizii în acest sens a Comisiei Europene.

Art.69.- Derogarea în caz de echivalență

(1) Cerințele enunțate la art.67 alin.(1), (4) și (5), pe bază de reciprocitate între ASPAAS și autoritatea competentă din țara respectivă, pot să nu fie aplicate sau să fie aplicate cu modificări numai în cazul în care auditorii sau entitățile de audit din țări terțe fac obiectul unor sisteme de supraveghere publică, de asigurare a calității și de investigație și sancțiuni în țara terță, sisteme care îndeplinesc cerințe echivalente cu cele enunțate la art.29, 30 și art.32 ale Directivei 2006/43/CE, cu modificările și completările ulterioare.

(2) După ce Comisia Europeană a recunoscut echivalența menționată la alin.(1), ASPAAS se poate baza pe această echivalență.

(3) ASPAAS transmite Comisiei Europene:

- a) evaluările sale privind echivalența;
- b) principalele elemente ale acordurilor de cooperare cu sistemele de supraveghere publică, sistemele de asigurare a calității și sistemele de investigații și penalizări din țări terțe, în baza alin.(1).

Art.70.- Cooperarea cu autoritățile competente din țări terțe

(1) ASPAAS poate permite transferul către autoritățile competente dintr-o țară terță al dosarelor de audit sau al altor documente deținute de auditorii financiari sau firmele de audit autorizate în România, precum și al rapoartelor de inspecție sau de investigații referitoare la auditul în cauză, cu condiția ca:

- a) aceste documente de audit sau alte documente să aibă legătură cu auditul societăților care au emis valori mobiliare în acea țară terță sau care fac parte dintr-un grup care întocmește situații financiare anuale consolidate în acea țară terță;
- b) transferul să aibă loc prin intermediul autorităților competente din România către autoritățile competente din țara terță, la cererea acestora;
- c) autoritățile competente din țara terță în cauză să îndeplinească cerințele care au fost considerate adecvate în conformitate cu alin.(3);
- d) să existe un acord de colaborare pe bază de reciprocitate între autoritatea competentă din România și autoritățile competente din țara terță;
- e) transferul de date personale către țara terță să aibă loc în conformitate cu prevederile Legii nr.677/2001 pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Acordurile de colaborare prevăzute la alin.(1) lit.d) trebuie să asigure că:

a) autoritățile competente justifică motivele cererii pentru obținerea dosarelor de audit sau a altor documente;

b) persoanele angajate sau angajate anterior de către autoritățile competente ale țării terțe care primește informațiile fac obiectul obligației de păstrare a secretului profesional;

c) să nu fie compromisă protecția intereselor comerciale ale entității auditate, inclusiv drepturile de proprietate intelectuală și industrială;

d) autoritățile competente ale unei țări terțe pot folosi dosarele de audit și alte documente doar pentru exercitarea funcțiilor lor de supraveghere publică, de asigurare a calității și de investigații, funcții care îndeplinesc cerințe echivalente cu cele de la art.29, 30 și art.32 ale Directivei 2006/43/CE, cu modificările și completările ulterioare;

e) ASPAAS poate refuza cererea unei autorități competente dintr-o țară terță privind dosarele de audit sau alte documente deținute de un auditor financiar sau de o firmă în situația în care: furnizarea dosarelor de audit sau a documentelor poate aduce atingere suveranității, securității sau ordinii publice a Uniunii Europene sau a României; au fost deja inițiate proceduri judiciare cu privire la aceleași acțiuni și împotriva aceluiași persoane pe lângă autoritățile din România cărora le este adresată solicitarea; a fost deja adoptată o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la aceleași acțiuni și împotriva aceluiași auditori financiari sau firme de audit de către autoritățile competente din România.

(3) ASPAAS adoptă măsurile necesare pentru a se conforma deciziei Comisiei Europene, cu privire la gradul de adecvare menționat la alin.(1) lit.c).

(4) În cazuri excepționale și prin derogare de la dispozițiile alin.(1), ASPAAS poate permite auditorilor financiari sau firmelor de audit autorizate în România să transfere dosare de audit și alte documente de audit direct către autoritățile competente ale unei țări terțe, cu condiția ca:

a) autoritățile competente din acea țară terță să fi inițiat investigații referitoare la respectivul auditor financiar sau firma de audit;

b) transferul să nu contravină obligațiilor pe care trebuie să le respecte auditorii financiari și firmele de audit în legătură cu transferul dosarelor de audit sau al altor documente către ASPAAS;

c) să existe un acord de colaborare între autoritatea competentă română și autoritățile competente ale acelei țări terțe care să permită ASPAAS acces direct reciproc la dosarele de audit și la alte documente ale entităților de audit din respectiva țară terță;

d) autoritatea competentă care face solicitarea din țara terță în cauză informează în prealabil ASPAAS cu privire la fiecare cerere directă de informații, indicând motivele acesteia;

e) să fie respectate condițiile menționate la alin.(2).

(5) ASPAAS aduce la cunoștința Comisiei Europene acordurile de colaborare prevăzute la alin.(1) și (4) la care este parte.

Art.71.- Aplicarea dispozițiilor Regulamentului (UE) nr.537/2014

(1) Auditorii financiari și firmele de audit pot presta serviciile menționate la art.5 alin.(1) paragraful 2 lit.a) pct.(i) și pct.(iv)-(vii) și la lit.f) din Regulamentul (UE) nr.537/2014, cu respectarea cerințelor prevăzute la art.5 alin.(3) din Regulamentul (UE) nr.537/2014.

(2) Conform prevederilor art.17 alin.(4) din Regulamentul (UE) nr.537/2014, durata maximă menționată la art.17 alin.(1) paragraful 2 din Regulamentul (UE) nr.537/2014 poate fi prelungită până la o durată maximă de 20 de ani, în cazul în care o procedură publică de atribuire pentru auditul statutar se desfășoară în conformitate cu art.16 alin.(2)-(5) din Regulamentul (UE) nr.537/2014 și produce efecte după expirarea duratei maxime menționate la art.17 alin.(1) paragraful 2.

(3) În aplicarea prevederilor art.20 alin.(1) lit.c) din Regulamentul (UE) nr.537/2014, ASPAAS este autoritatea competentă, responsabilă cu îndeplinirea atribuțiilor prevăzute de Regulamentul (UE) nr.537/2014 și cu verificarea punerii în aplicare a prevederilor acestuia.

(4) În aplicarea alin.(3), procedura de desemnare de către ASPAAS a auditorilor financiari se completează cu dispozițiile în materie cuprinse în legislația specifică emisă de autoritățile cu atribuții de reglementare.

TITLUL II

Autoritatea pentru supravegherea publică a activității de audit statutar

Art.72.- Obiect

Prezentul titlu reglementează înființarea, organizarea, funcționarea și atribuțiile Autorității pentru Supravegherea Publică a Activității de Audit Statutar (ASPAAS), precum și supravegherea activității auditorilor financiari, a firmelor de audit și a CAFR.

Art.73.- Statutul juridic și rolul ASPAAS

(1) ASPAAS se înființează prin reorganizarea Consiliului pentru Supravegherea în Interes Public a Profesiei Contabile înființat conform art.53 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.90/2008 privind auditul statutar al situațiilor financiare anuale și al situațiilor financiare anuale consolidate și supravegherea în interes public a profesiei contabile, aprobată cu modificări prin Legea nr.278/2008, cu modificările și completările ulterioare.

(2) ASPAAS este autoritatea competentă în domeniul supravegherii în interes public a auditului statutar și își exercită atribuțiile potrivit prevederilor prezentei legi.

(3) ASPAAS este instituție publică, cu personalitate juridică, având rolul de a asigura supravegherea în interes public, potrivit principiilor cuprinse în Directiva 2006/43/CE, cu modificările și completările ulterioare, asigurând aplicarea, implementarea și urmărirea respectării actelor normative emise la nivelul Uniunii Europene transpuse în legislația națională sau care se aplică direct, în domeniile prevăzute de prezenta lege.

(4) ASPAAS funcționează în subordinea Ministerului Finanțelor Publice.

(5) ASPAAS are sediul în municipiul București, str. Apolodor nr.17, sector 5. Sediul ASPAAS se poate modifica, în condițiile legii, prin ordin al președintelui ASPAAS, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(6) ASPAAS își desfășoară activitatea potrivit prezentei legi, hotărârii Guvernului prevăzute la art.81 alin.(1) și Regulamentului de organizare și funcționare a ASPAAS, aprobat de ministrul finanțelor publice.

(7) În vederea asigurării aplicării în condiții de continuitate a prevederilor Directivei 2006/43/CE, cu modificările și completările ulterioare, și cu respectarea prevederilor art.81, ASPAAS preia personalul, precum și patrimoniul de la entitatea care se reorganizează, stabilit pe baza situațiilor financiare întocmite potrivit prevederilor art.28 alin.(1¹) din Legea contabilității nr.82/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

(8) Încadrarea personalului preluat de la Consiliul pentru Supravegherea în Interes Public a Profesiei Contabile se realizează cu respectarea termenelor și procedurilor legale aplicabile fiecărei categorii de personal.

Art.74.- Obiectivele ASPAAS

În vederea creșterii încrederii publice în situațiile financiare anuale și în situațiile financiare anuale consolidate auditate ASPAAS are, în principal, următoarele obiective:

- a) creșterea calității auditului statutar;
- b) creșterea profesionalismului auditorilor financiari și firmelor de audit;
- c) supravegherea în interes public a activității de audit statutar, potrivit cerințelor reglementărilor Uniunii Europene și ale altor reglementări în domeniu;
- d) asigurarea eficacității propriei activități desfășurate în domeniul auditului statutar.

Art.75.- Atribuțiile ASPAAS

(1) Atribuțiile principale ale ASPAAS în calitate de autoritate competentă potrivit Directivei 2006/43/CE, cu modificările și completările ulterioare, și prezentei legi, sunt următoarele:

- a) autorizarea și retragerea autorizării auditorilor financiari și a firmelor de audit;
- b) înregistrarea auditorilor financiari și a firmelor de audit în Registrul public electronic;
- c) formarea continuă a auditorilor financiari și formarea stagiarilor în activitatea de audit statutar;
- d) efectuarea inspecțiilor pentru asigurarea calității auditului statutar;

e) efectuarea inspecțiilor referitoare la auditorii financiari și firmele de audit în exercitarea activității de audit statutar;

f) adoptarea măsurilor și aplicarea sancțiunilor prevăzute de prezenta lege;

g) supravegherea și controlul modului în care CAFR își exercită atribuțiile delegate conform art.52;

h) cooperarea cu alte autorități competente din România și din alte state membre, precum și cu alte organisme naționale și internaționale de profil implicate în procesul de elaborare și implementare a reglementărilor specifice domeniului auditului statutar;

i) transmiterea de informări și răspunsuri, la solicitările Comisiei Europene, în ceea ce privește profesia de audit statutar și supravegherea în interes public la nivel național a activității de audit statutar;

j) emiterea reglementărilor proprii în baza și în aplicarea prevederilor prezentei legi.

(2) ASPAAS îndeplinește și următoarele atribuții necesare exercitării competențelor sale:

a) implementarea strategiei cu privire la activitatea de supraveghere în interes public a activității de audit statutar;

b) adoptarea Codului etic emis de IFAC;

c) supravegherea traducerii și a revizuirii traducerii standardelor internaționale de audit și a Codului etic emis de IFAC;

d) orice alte atribuții specifice domeniului său de activitate, stabilite prin prezenta lege sau prin alte reglementări naționale și ale Uniunii Europene.

Art.76.- Dreptul ASPAAS de a solicita informații

(1) ASPAAS, în exercitarea dreptului său de a solicita informații de la auditorii financiari, firmele de audit sau CAFR, utilizează instrumente precum raportări, chestionare, interviuri sau alte modalități, în funcție de obiectivul avut în vedere.

(2) ASPAAS are dreptul de a efectua verificări cu privire la informațiile primite de la auditorii financiari, firmele de audit sau CAFR pentru a constata dacă acestea corespund realității și legalității.

(3) ASPAAS are dreptul de a solicita oricărei instituții și/sau autorități cu atribuții de reglementare/supraveghere a entităților de interes public informațiile pe care le consideră necesare pentru îndeplinirea atribuțiilor sale. Instituțiile în cauză trebuie să răspundă cu celeritate solicitărilor ASPAAS.

Art.77.- Președintele ASPAAS

(1) ASPAAS este condusă de un președinte cu rang de subsecretar de stat, numit prin decizie a prim-ministrului, la propunerea ministrului finanțelor publice.

(2) În exercitarea atribuțiilor, președintele ASPAAS emite ordine și decizii.

(3) Ordinele președintelui ASPAAS cu caracter normativ se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(4) Președintele ASPAAS are calitatea de ordonator terțiar de credite și poate delega această calitate către funcționari publici de conducere, în condițiile legii. Prin ordinul de delegare se precizează limitele și condițiile delegării.

(5) Președintele reprezintă ASPAAS în raporturile cu autoritățile administrației publice, cu alte persoane juridice, cu persoane fizice, precum și cu organisme din țară și din străinătate.

(6) Președintele ASPAAS poate delega, în condițiile legii, unele atribuții către funcționari publici de conducere din cadrul ASPAAS. Prin ordinul de delegare se precizează limitele și condițiile delegării.

(7) În cazul în care președintele ASPAAS, din motive întemeiate, nu își poate exercita atribuțiile, îl delegă prin ordin pe unul dintre funcționarii publici de conducere să exercite aceste atribuții.

(8) Președintele ASPAAS răspunde în fața ministrului finanțelor publice pentru întreaga activitate a ASPAAS.

Art.78.- Consiliul superior al ASPAAS

(1) În exercitarea atribuțiilor prevăzute de lege, președintele ASPAAS este sprijinit de membrii Consiliului superior al ASPAAS.

(2) Membrii Consiliului superior reprezintă instituțiile care i-au desemnat și sunt consultați cu privire la desfășurarea activității de supraveghere în interes public a activității de audit statutar, potrivit prevederilor Regulamentului de organizare și funcționare a ASPAAS.

(3) Consiliul superior este format din 6 membri și are următoarea componență:

- a) un reprezentant al Ministerului Finanțelor Publice, care să nu fie salariat al ASPAAS;
- b) un reprezentant al Ministerului Justiției;
- c) un reprezentant al Băncii Naționale a României;
- d) un reprezentant al Autorității de Supraveghere Financiară;
- e) un reprezentant al Camerei de Comerț și Industrie a României;
- f) un reprezentant al Camerei Auditorilor Financieri din România.

(4) Consiliul superior alege un președinte dintre membrii săi. Durata mandatului președintelui Consiliului superior este de un an, cu drept de reînnoire a mandatului o singură dată.

(5) Membrii Consiliului superior trebuie să se afle în raporturi juridice cu a instituția care i-a desemnat. Încetarea raporturilor juridice cu instituția pe care o reprezintă are ca efect încetarea mandatului persoanei respective în Consiliul superior.

(6) Președintele ASPAAS participă la ședințele Consiliului superior.

(7) Toți membrii Consiliului superior trebuie să fie nepracticieni în domeniul auditului financiar.

(8) Consiliul superior se întrunește trimestrial, precum și la convocarea președintelui ASPAAS.

(9) Ședințele Consiliului superior sunt statutare, cu condiția participării a cel puțin 3 membri ai acestuia.

(10) Membrii Consiliului superior primesc o indemnizație trimestrială de participare la ședințe. Nivelul indemnizației este de 25% din indemnizația președintelui ASPAAS din luna ultimei ședințe din trimestru.

(11) Durata mandatului membrilor Consiliului superior este de 3 ani, cu drept de reînnoire a mandatului o singură dată, la propunerea instituției care i-a numit.

(12) Președintele ASPAAS poate invita la ședințele Consiliului superior și alte persoane, în funcție de ordinea de zi a ședințelor.

Art.79.- Atribuțiile și responsabilitatea membrilor Consiliului superior al ASPAAS

(1) Membrii Consiliului superior, prin experiența specifică în domeniile de activitate pe care le reprezintă, asigură suportul tehnic și expertiza necesare președintelui pentru desfășurarea corespunzătoare a activității ASPAAS.

- (2) Consiliul superior are următoarele atribuții:
- a) propune planurile anuale de activitate și orientările strategice ale ASPAAS;
 - b) propune măsuri de îmbunătățire a monitorizării și supravegherii în interes public, în scopul îmbunătățirii activității de audit;
 - c) îndeplinește orice alte atribuții în domeniu, stabilite prin Regulamentul de organizare și funcționare a ASPAAS.
- (3) Membrii Consiliului superior emit opinii și puncte de vedere, în condițiile prevăzute de Regulamentul de organizare și funcționare a ASPAAS.

Art.80.- Planul anual de activitate și raportul anual ale ASPAAS

(1) Planul anual de activitate și raportul anual de activitate ale ASPAAS se supun aprobării ministrului finanțelor publice și se publică pe site-ul ASPAAS.

(2) Neaprobarea raportului anual de activitate conduce la revocarea președintelui ASPAAS.

Art.81.- Personalul ASPAAS

(1) Structura organizatorică și numărul de posturi ale ASPAAS se aprobă prin hotărâre a Guvernului, în termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

(2) Numărul maxim de posturi prevăzut la alin.(1) este 25.

(3) Salarizarea personalului ASPAAS se stabilește la nivelul de salarizare aferent funcțiilor din cadrul aparatului propriu al Ministerului Finanțelor Publice sau din instituțiile subordonate acestuia, în cazul în care nu există funcție similară.

Art.82.- Conflictul de interese

Membrii Consiliului superior și ai Comisiei de disciplină, precum și personalul ASPAAS își desfășoară activitatea astfel încât să se evite conflictul de interese.

Art.83.- Comisia de disciplină a ASPAAS

(1) În cadrul ASPAAS se constituie și funcționează Comisia de disciplină.

(2) Comisia de disciplină este formată din 4 membri cu pregătire juridică sau economică și are următoarea componență:

- a) un reprezentant al Ministerului Finanțelor Publice;
- b) un reprezentant al Băncii Naționale a României;
- c) un reprezentant al Autorității de Supraveghere Financiară;
- d) un reprezentant al ASPAAS.

(3) Comisia de disciplină alege un președinte dintre membrii săi.

(4) Punerea în practică a procedurii administrative referitoare la abaterile de la legislația auditului statutar se realizează prin Comisia de disciplină.

(5) Durata mandatului membrilor Comisiei de disciplină este de 3 ani, cu drept de reînnoire a mandatului o singură dată, la propunerea instituției care i-a numit.

(6) Organizarea și funcționarea Comisiei de disciplină sunt prevăzute de regulamentul acesteia.

(7) Comisia de disciplină se întrunește trimestrial, precum și la convocarea președintelui acesteia.

(8) Ședințele Comisiei de disciplină sunt statutare cu condiția participării a cel puțin 3 membri ai acesteia.

(9) Comisia de disciplină întocmește un raport prin care propune sancțiunile prevăzute la art.40 alin.(4), respectiv la art.43 alin.(2), sau un raport de clasare a sesizării, după caz.

(10) Comisia de disciplină este competentă cu privire la sesizările administrative referitoare la auditorii financiari și firmele de audit din România în oricare dintre următoarele situații:

- a) dacă faptele au legătură cu efectuarea activității de audit statutar;
- b) dacă sunt încălcate prevederile Codului etic menționat la art.20 alin.(1), în efectuarea activității de audit statutar;
- c) dacă faptele sunt săvârșite de către membrii Consiliului CAFR sau de alți membri aleși sau care ocupă o funcție în structurile de conducere ale CAFR, în legătură cu atribuțiile prevăzute de prezenta lege;
- d) în orice alte situații prevăzute de lege.

(11) În baza raportului prevăzut la alin.(9), președintele ASPAAS emite ordin de soluționare a sesizărilor, care se comunică părților.

(12) Membrii Comisiei de disciplină primesc o indemnizație trimestrială de participare la ședințe. Nivelul indemnizației este de 25% din indemnizația președintelui ASPAAS din luna ultimei ședințe din trimestru.

Art.84.- Procedura disciplinară

(1) ASPAAS poate fi sesizată în scris și motivat de orice persoană interesată, în legătură cu abaterile administrative săvârșite de auditorii financiari și firmele de audit din România în situațiile prevăzute la art.83 alin.(10). De asemenea, ASPAAS se poate autosesiza în legătură cu astfel de abateri.

(2) Derularea procedurii disciplinare, precum și orice alte aspecte legate de soluționarea cauzei disciplinare se reglementează prin Regulamentul Comisiei de disciplină.

(3) ASPAAS solicită informații CAFR sau oricărui alt organism profesional la care auditorul financiar sau firma de audit împotriva căruia/căreia este formulată sesizarea este membru, ori de câte ori este necesar.

(4) În cazul abaterilor administrative săvârșite de persoanele enumerate la art.83 alin.(10) lit.c), calitatea de membru al Consiliului CAFR sau de alți membri aleși sau care ocupă o funcție în structurile de conducere ale CAFR trebuie să fie deținută ori la momentul săvârșirii faptei, ori la momentul sesizării abaterii. Pierderea calității de membru după săvârșirea faptei sau după sesizarea abaterii nu atrage schimbarea competenței de soluționare a sesizării.

(5) În cazul dobândirii calității de membru al Consiliului CAFR sau de alți membri aleși sau care ocupă o funcție în structurile de conducere ale CAFR după sesizarea abaterii, competența de soluționare a sesizării este a ASPAAS. Pierderea calității înainte de soluționarea sesizării de către ASPAAS nu atrage schimbarea competenței stabilite conform prezentului alineat.

(6) Sesizarea disciplinară se soluționează în termen de un an de la data înregistrării sesizării, dar nu mai târziu de 3 ani de la data săvârșirii abaterii administrative.

(7) Ordinele de soluționare a sesizărilor disciplinare ale președintelui ASPAAS se pot contesta la instanța de contencios administrativ competentă, fără a fi necesară formularea unei plângeri prealabile, în termen de 30 de zile de la data comunicării.

(8) Contestația formulată potrivit alin.(7) și comunicată potrivit prevederilor art.201 alin.(1) din Legea nr.134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată, cu modificările ulterioare, suspendă executarea sancțiunii administrative.

Art.85.- Finanțarea ASPAAS

(1) Finanțarea ASPAAS se asigură din venituri proprii și, în completare, subvenții de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Finanțelor Publice.

(2) Veniturile proprii ale ASPAAS reprezintă contribuții ale CAFR, în procent de 30% din cheltuielile curente și de capital ale ASPAAS.

(3) Plata contribuției prevăzute la alin.(2) se efectuează în două tranșe, în baza înștiințării de plată emise de ASPAAS. Procedura de administrare a contribuției CAFR și termenele de plată se stabilesc prin ordin al președintelui ASPAAS.

(4) Înștiințarea de plată prevăzută la alin.(3) se supune dispozițiilor Codului de procedură fiscală.

TITLUL III

Modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.75/1999 privind activitatea de audit financiar

Art.86.- Ordonanța de urgență a Guvernului nr.75/1999 privind activitatea de audit financiar, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.598 din 22 august 2003, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolul 1 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art.1.- Prezenta ordonanță de urgență reglementează auditul financiar și exercitarea independentă a profesiei de auditor financiar de către persoanele care au dobândit această calitate în condițiile prevăzute de lege.”

2. Articolul 2 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art.2.- Auditul financiar reprezintă activitatea efectuată de auditorii financiari în vederea exprimării unei opinii asupra situațiilor financiare sau a unor componente ale acestora, exercitarea altor misiuni de asigurare și servicii profesionale, potrivit reglementărilor legale în domeniu.”

3. **Articolul 3 se modifică și va avea următorul cuprins:**

„Art.3.- (1) Auditorul financiar este persoana fizică ce dobândește această calitate în condițiile legii.

(2) Firma de audit este persoana juridică ce se autorizează în condițiile legii.

(3) Auditul financiar se efectuează de către auditorii financiari sau de firmele de audit care sunt autorizați/autorizate în condițiile legii și care sunt membri ai Camerei Auditorilor Financiari din România, denumită în continuare *Camera*, și constă, în principal, din următoarele activități:

a) auditul statutar al situațiilor financiare anuale și al situațiilor financiare anuale consolidate, în condițiile legii;

b) auditul situațiilor financiare anuale și al situațiilor financiare anuale consolidate în măsura în care acesta nu constituie un audit statutar, conform legii;

c) misiuni de revizuire a situațiilor financiare anuale, a situațiilor financiare consolidate, precum și a situațiilor financiare interimare;

d) misiuni de asigurare și alte misiuni și servicii profesionale, în conformitate cu standardele internaționale în domeniu și cu alte reglementări adoptate de Cameră;

e) audit intern, altul decât auditul public intern.

(4) Auditorii financiari și firmele de audit pot desfășura și alte activități, precum:

a) consultanță financiar-contabilă;

b) management financiar-contabil;

c) pregătire profesională de specialitate în domeniu;

d) expertiză contabilă, evaluare, reorganizare judiciară și lichidare, precum și consultanță fiscală. Persoanele fizice și juridice care au calitatea de auditor financiar pot efectua activitățile de expertiză contabilă, evaluare, reorganizare judiciară și lichidare, precum și consultanță fiscală, numai după dobândirea, în condițiile legii, a calității de expert contabil, evaluator, practician în insolvență sau consultant fiscal, după caz, și înscrierea ca membri în organizațiile care coordonează profesiile libere respective.”

4. Articolul 4 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art.4.- Auditorii financiari și firmele de audit, în exercitarea independență a profesiei, trebuie să fie liberi și percepuți a fi liberi de orice constrângere care ar putea aduce atingere principiilor de independență, obiectivitate și integritate profesională.”

5. La articolul 5, alineatele (2)-(5) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(2) Camera este autoritatea competentă care reglementează și monitorizează desfășurarea activităților de audit financiar în România, altele decât auditul statutar.

(3) Camera are, în principal, următoarele atribuții:

a) reglementarea și monitorizarea activităților desfășurate de către membrii săi, prevăzute la art.3 alin.(3) lit.b)-e);

b) atribuțiile delegate de către Autoritatea pentru Supravegherea Publică a Activității de Audit Statutar, denumită în continuare *ASPAAS*, sub supravegherea și controlul acesteia;

c) reprezentarea intereselor membrilor săi.

(4) Camera elaborează:

a) Regulamentul de organizare și funcționare a Camerei, care se aprobă prin hotărâre a Conferinței membrilor Camerei, cu avizul prealabil al *ASPAAS*;

b) normele de audit intern, altele decât cele de audit public intern;

c) reglementările necesare efectuării activităților prevăzute la alin.(6);

d) alte reglementări necesare ducerii la îndeplinire a atribuțiilor Camerei.

(5) Reglementările prevăzute la alin.(4) lit.b)-d) se aprobă prin hotărâri ale Consiliului Camerei.”

6. La articolul 5, după alineatul (5) se introduc două noi alineate, alin.(6) și (7), cu următorul cuprins:

„(6) Camera, în exercitarea atribuțiilor sale, desfășoară următoarele activități:

a) organizează și urmărește programul de formare continuă a membrilor săi, pentru activitățile prevăzute la art.3 alin.(3) lit.b)-e);

b) controlează calitatea activității membrilor săi, pentru activitățile prevăzute la art.3 alin.(3) lit.b)-e);

c) înaintează propuneri privind actualizarea legislației prin ASPAAS și Ministerul Finanțelor Publice, precum și a normelor de audit financiar și audit intern, în concordanță cu prevederile legii și cu reglementările instituțiilor profesionale europene și internaționale în domeniu;

d) poate radia sau retrage, la cerere, autorizarea de auditor financiar sau firmă de audit, după caz, în condițiile legii;

e) poate aplica sancțiunile administrative prevăzute la art.32¹ alin.(4);

f) poate propune sancționarea administrativă de retragere a autorizării unui auditor financiar sau firme de audit, după caz, în condițiile legii;

g) asigură reprezentarea profesiei de auditor financiar din România la nivel internațional;

h) adoptă Codul etic și standardele internaționale de audit, revizuire, alte misiuni de asigurare și servicii conexe, pentru alte misiuni decât cele de audit statutar;

i) emite, cu aprobarea ASPAAS, ghiduri și îndrumări în domeniul auditului statutar cu privire la standardele internaționale de audit și în aplicarea Codului etic adoptat de ASPAAS;

j) orice alte activități necesare pentru punerea în aplicare a prezentei ordonanțe de urgență.

(7) Camera desfășoară și activități delegate de ASPAAS care privesc auditorii statutari, în condițiile legii.”

7. Articolul 6 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art.6.- (1) Camera are sediul în municipiul București, Str. Sirenelor nr.67-69, sectorul 5.

(2) Camera poate înființa reprezentanțe în țară și în străinătate, fără personalitate juridică.

(3) Organele de conducere ale Camerei sunt: Conferința, Consiliul și Biroul permanent al Consiliului Camerei.

(4) Membrii și președintele Consiliului Camerei sunt aleși în cadrul Conferinței, dintre auditorii financiari, pentru un mandat de 3 ani, putând îndeplini cel mult două mandate.

(5) Consiliul Camerei este format din 11 membri, inclusiv președintele acestuia.

(6) Alegerea membrilor și a președintelui Consiliului Camerei se desfășoară în conformitate cu procedura de alegeri aprobată de către Consiliul Camerei, cu avizul prealabil al ASPAAS.

(7) În cadrul Conferinței, președintele Consiliului Camerei se alege separat de alegerea membrilor Consiliului Camerei.

(8) Membrii Consiliului aleg, dintre aceștia, pentru aceeași perioadă, membrii Biroului permanent, cu excepția persoanei prevăzute la alin.(7).

(9) Conferința este formată din membrii Camerei care au calitatea de auditor financiar și au îndeplinit obligațiile către Cameră, în anul anterior desfășurării Conferinței, la termenele stabilite prin reglementările Camerei.

(10) Membrii Consiliului Camerei, membrii structurilor de disciplină ale acesteia, precum și angajații Camerei au obligația să respecte întocmai regimul juridic al conflictului de interese.”

8. Articolul 8 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art.8.- (1) Camera are ca membri auditori financiari care, din punctul de vedere al dreptului de exercitare a profesiei, pot fi activi sau nonactivi, și firme de audit, conform legii.

(2) Auditorul sau auditorii financiari care semnează raportul de audit sau alte rapoarte prevăzute de standardele internaționale de audit, în nume propriu sau în numele unei persoane juridice trebuie să aibă statutul de auditor financiar activ.

(3) Nu pot fi auditori financiari activi într-o entitate economică sau, dacă au fost desemnați de adunarea generală a entității economice respective, deced din această calitate:

a) rudele sau afinii până la gradul al patrulea inclusiv, ori soții administratorilor;

b) persoanele care primesc, sub orice formă, pentru alte funcții decât aceea de auditor financiar activ, un salariu sau o remunerație de la administratori ori de la entitatea economică auditată;

c) persoanele cărora le este interzisă ocuparea funcției de administrator;

d) persoanele care pe durata exercitării profesiei de auditor financiar au atribuții de control financiar în cadrul Ministerului Finanțelor Publice sau al altor instituții publice, cu excepția situațiilor prevăzute expres de lege.

(4) Auditorii financiari care coordonează activitatea de audit intern conform art. 23 trebuie să aibă statutul de auditor financiar activ.”

9. Articolele 10-13 se abrogă.

10. Articolul 13¹ se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art.13¹.- (1) Auditorii financiari trebuie să urmeze programe adecvate de formare profesională continuă, pentru a-și menține cunoștințele teoretice și competențele profesionale la un nivel înalt.

(2) Nerespectarea cerințelor privind formarea profesională continuă se sancționează potrivit reglementărilor emise în acest sens, conform legii.”

11. Articolul 13² se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art.13².- Camera este autoritatea competentă pentru efectuarea de revizuri în vederea asigurării calității serviciilor prevăzute la art.3 alin.(3) lit.b)-e), prestate de auditorii financiari și firmele de audit.”

12. Articolul 20 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art.20.- (1) Entitățile ale căror situații financiare anuale sunt supuse, potrivit legii, auditului statutar, sunt obligate să organizeze și să asigure exercitarea activității de audit intern, potrivit legii.

(2) Standardele de audit intern aplicabile entităților prevăzute la alin.(1) sunt standardele internaționale de audit intern emise de Institutul Auditorilor Interni din Statele Unite ale Americii și adoptate de Cameră.

(3) La regiile autonome, companiile/societățile naționale, precum și la celelalte entități economice cu capital majoritar de stat, activitatea de audit intern se organizează și funcționează potrivit cadrului legal privind auditul public intern din entitățile publice.”

13. Articolele 21 și 22 se abrogă.

14. Articolele 24-26 se abrogă.

15. Articolul 29 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art.29.- La entitățile care optează pentru auditarea situațiilor financiare, auditul se efectuează potrivit prezentei ordonanțe de urgență, în măsura în care nu constituie un audit statutar, potrivit legii.”

16. Articolul 30 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art.30.- Ministerul Finanțelor Publice elaborează și promovează spre adoptare proiecte de acte normative care reglementează organizarea și funcționarea Camerei, cu consultarea acesteia și a ASPAAS.”

17. Capitolul VIII se abrogă.

18. Articolul 32 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art.32.- (1) Încălcarea prevederilor prezentei ordonanțe de urgență, precum și a reglementărilor emise de Cameră atrage, după caz, răspunderea administrativă, disciplinară, civilă sau penală, după caz.

(2) Abaterile disciplinare săvârșite de auditorii financiari și firmele de audit pentru care se aplică sancțiuni disciplinare de către Comisia de disciplină a Camerei se stabilesc prin Regulamentul de organizare și funcționare a Camerei.

(3) Procedura de constatare a abaterilor disciplinare și de aplicare a sancțiunilor disciplinare, precum și modul de desfășurare a procedurii disciplinare sunt cuprinse în Regulamentul Comisiei de disciplină a Camerei.”

19. Articolul 32¹ se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art.32.- (1) În cadrul Camerei se constituie și funcționează Comisia de disciplină.

(2) Comisia de disciplină a Camerei este competentă cu soluționarea sesizărilor disciplinare referitoare la abaterile disciplinare săvârșite de auditorii financiari și firmele de audit, dacă faptele acestora au legătură cu efectuarea activităților prevăzute la art.3 alin.(3) lit.b)-e) și alin.(4) lit.a)-c).

(3) Organizarea și funcționarea Comisiei de disciplină a Camerei sunt prevăzute de Regulamentul Comisiei de disciplină, elaborat de Cameră.

(4) Comisia de disciplină din cadrul Camerei aplică auditorilor financiari și firmelor de audit următoarele sancțiuni disciplinare:

a) avertisment public în care sunt identificate persoana responsabilă și natura încălcării, publicată pe pagina de internet proprie a Camerei;

b) penalitate disciplinară cuprinsă între 3 și 12 salarii minime brute pe economie, pentru auditorii financiari;

c) penalitate disciplinară cuprinsă între 1% și 5% din cifra de afaceri aferentă activităților prevăzute la art.3 alin.(3) lit.b)-e) și alin.(4) lit.a)-c), pentru firmele de audit;

d) suspendarea activității cuprinsă între un an și 3 ani, conform căreia îi este interzis auditorului financiar sau firmei de audit să efectueze una sau mai multe dintre activitățile prevăzute la art.3 alin.(3) lit.b)-e) și alin.(4) lit.a)-c).

(5) Comisia de disciplină din cadrul Camerei înaintează propunerea de retragere a autorizării unui auditor financiar sau firme de audit, pentru abateri grave, către ASPAAS, spre competentă soluționare, conform legii.

(6) Procedura disciplinară se suspendă în situația în care împotriva auditorului financiar cercetat disciplinar s-a dispus punerea în mișcare a acțiunii penale pentru aceeași faptă.

(7) Persoana cercetată disciplinar este obligată să aducă la cunoștința Camerei faptul că s-a dispus împotriva sa punerea în mișcare a acțiunii penale.

(8) Hotărârile Comisiei de disciplină a Camerei Auditorilor Financiari din România se pot contesta la Secția de contencios administrativ și fiscal a Curții de Apel București, în termen de 30 de zile de la data comunicării, fără îndeplinirea unei proceduri prealabile.

(9) Contestația formulată potrivit alin.(8) și comunicată potrivit prevederilor art. 201 alin. (1) din Codul de procedură civilă suspendă executarea hotărârii Comisiei de disciplină a Camerei.”

20. După articolul 32¹ se introduce un nou capitol, Capitolul IX¹ Veniturile Camerei, cuprinzând articolele 32¹ și 32³, cu următorul cuprins:

„Capitolul IX¹ Veniturile Camerei

Art.32².- Camera își asigură veniturile necesare pentru efectuarea cheltuielilor de organizare și funcționare din următoarele surse:

- a) cotizații anuale fixe și variabile de la membrii săi;
- b) cotizații de la auditorii financiari stagiaari;
- c) taxe în vederea desfășurării activității în conformitate cu prevederile legale;

- d) încasări din vânzarea publicațiilor proprii;
- e) sancțiuni pecuniare aplicate conform art.32¹ alin.(4) lit.b) și c);
- f) donații, sponsorizări și alte venituri, potrivit dispozițiilor legale în vigoare.

Art.32³.- (1) Quantumul cotizațiilor, taxelor și al altor venituri ale Camerei, precum și modalitatea de încasare se aprobă de Consiliul Camerei.

(2) Membrii Camerei datorează acesteia cotizații anuale fixe și variabile.

(3) Cotizațiile variabile sunt stabilite ca procent aplicat la cifra de afaceri realizată din activitățile prevăzute de prezenta ordonanță de urgență.”

TITLUL IV

Modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr.65/1994 privind organizarea activității de expertiză contabilă și a contabililor autorizați

Art.87.- Ordonanța Guvernului nr.65/1994 privind organizarea activității de expertiză contabilă și a contabililor autorizați, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.13 din 8 ianuarie 2008, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 3, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art.3.- (1) Accesul la profesia de expert contabil și de contabil autorizat se face pe bază de examen de admitere, la care să se obțină cel puțin media 7 și minimum nota 6 la fiecare disciplină, efectuarea unui stagiu de la unu la 3 ani și susținerea unui examen de aptitudini la terminarea stagiului, conform reglementărilor Corpului Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România.

2. Articolul 6 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art.6.- Expertul contabil poate executa, ca profesionist individual sau ca societate, pentru persoanele fizice și juridice, următoarele lucrări:

a) ține sau supraveghează contabilitatea, întocmește sau verifică, certifica și semnează situațiile financiare;

b) acordă asistență de specialitate privind organizarea și ținerea contabilității, conformarea fiscală, inclusiv întocmirea și depunerea formularelor fiscale și reprezentarea în relația cu autoritățile fiscale centrale și locale;

- c) efectuează analize și evaluări economico-financiare;
- d) efectuează expertize financiar-contabile și de conformare fiscală dispuse de organele judiciare sau solicitate de persoane fizice ori juridice în condițiile prevăzute de lege, și de reglementările Corpului Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România;
- e) execută alte lucrări cu caracter financiar-contabil, inclusiv activități de evidență electronică a personalului, de salarizare, de organizare administrativă și informatică;
- f) îndeplinește, potrivit dispozițiilor legale, atribuțiile prevăzute în mandatul de cenzor și de mandatar financiar;
- g) acordă asistență de specialitate necesară pentru înființarea și reorganizarea societăților;
- h) efectuează, pentru persoane fizice și juridice, servicii profesionale care presupun cunoștințe financiar-contabile și de conformare fiscală;
- i) asigură managementul financiar-contabil și al performanței economice;
- j) asigură controlul intern de gestiune și managementul riscurilor persoanelor juridice;
- k) acordă consultanță în gestiune financiară, în contabilitate și conformare fiscală, prestează servicii specifice contabilității manageriale și raportării integrate.”

3. Articolul 7 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art.7.- Persoanele fizice și juridice care au calitatea de expert contabil pot efectua și alte activități în afara celor prevăzute la art.6, care sunt specifice activităților de audit financiar, consultanță fiscală și evaluare numai după dobândirea, în condițiile legii, a calității de auditor financiar, consultant fiscal sau evaluator autorizat, după caz, și înscrierea ca membri în organizațiile care coordonează profesiile libere respective.”

4. Articolul 8 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art.8.- Experții contabili pot să își exercite profesia individual ori se pot constitui în societăți de contabilitate și/sau de expertiză contabilă, potrivit legii.”

5. Articolul 9 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art.9.- (1) Societățile comerciale de expertiză contabilă trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

a) să aibă ca obiect de activitate principal exercitarea profesiei de expert contabil, iar activitățile secundare să fie conforme prevederilor prezentei ordonanțe și reglementărilor Corpului Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România;

b) majoritatea acțiunilor sau a părților sociale să fie deținute de experți contabili;

c) structura de administrare a societății, conform Legii societăților nr.31/1990, cu modificările și completările ulterioare, să fie aleasă în majoritate dintre acționarii sau asociații experți contabili;

d) acțiunile să fie nominative și orice nou asociat sau acționar să fie admis de adunarea generală;

e) modul de distribuire a beneficiilor și de suportare a pierderilor să se facă potrivit ponderilor acțiunilor sau a părților sociale deținute de acționari sau asociați.

(2) În vederea înregistrării societății la Oficiul Registrului Comerțului, structura de administrare a societății solicită avizul de principiu al Corpului Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România.

(3) Prevederile alin.(2) se aplică și pentru orice modificare a condițiilor de la alin.(1).

(4) Avizul de principiu prevăzut la alin.(2) și (3) atestă faptul că asociații/administratorii și personalul de conducere îndeplinesc condițiile prevăzute de lege și conferă dreptul acestora de a constitui societatea, de a efectua modificări în actul constitutiv și de a înregistra aceste operațiuni la Oficiul Registrului Comerțului.

(5) Radierea sau suspendarea dreptului de exercitare a profesiei se dispune de către Corpul Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România și se comunică, în termen de 30 de zile, de către structura de administrare a societății la Oficiul Registrului Comerțului pe raza căruia este înregistrată societatea membră a Corpului Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România.

6. La articolul 10, după litera b) se introduce o nouă literă, lit.c), cu următorul cuprins:

„c) efectuează activități de evidență electronică a personalului și de salarizare.”

7. Articolul 11 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art.11.- (1) Contabilii autorizați pot să își exercite profesia individual ori se pot constitui în societăți de contabilitate, înființate potrivit legii.

(2) Prevederile art.9 se aplică și în cazul societăților de contabilitate, în mod corespunzător calității și activității de contabil autorizat.

8. Articolul 12 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art.12.- (1) Experților contabili și contabililor autorizați le este interzis să efectueze lucrări pentru operatorii economici sau pentru instituțiile la care sunt salariați și pentru cei cu care angajatorii lor sunt în raporturi contractuale ori se află în concurență, activitatea desfășurată fiind independentă și nu poate fi reconsiderată ca fiind dependentă în conformitate cu prevederile Codului Fiscal.

(2) Experții contabili și contabilii autorizați nu pot efectua pentru terți lucrările prevăzute la art.6 și art.10, în situația în care există elemente care atestă starea de incompatibilitate.

(3) Activitatea de cenzor poate fi desfășurată, potrivit legii, de către experții contabili, persoanele cu studii economice superioare cu diplomă recunoscută de Ministerul Educației Naționale și experiență în activitatea financiar-contabilă de cel puțin 5 ani, precum și de către societățile membre ale Corpului Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România, în care aceștia sunt acționari/asociați și administratori.

(4) Radierea sau suspendarea dreptului de exercitare a profesiei individual se dispune de către Corpul Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România și se comunică, în termen de 30 de zile, de către expertul contabil/contabilul autorizat, organului fiscal la care este înregistrat.

9. Articolul 13 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art.13.- Experții contabili și contabilii autorizați garantează răspunderea civilă privind activitatea desfășurată, prin subscrierea unei polițe de asigurare.”

10. La articolul 18, după alineatul (1) se introduc două noi alineate, alin.(2) și (3), cu următorul cuprins:

„(2) Corpul Experților Contabili și Contabililor Autorizați este organizație profesională fără scop patrimonial.

(3) Corpul Experților Contabili și Contabililor Autorizați este autoritatea competentă care organizează și monitorizează activitatea experților contabili și contabililor autorizați, precum și a societăților de contabilitate și expertiză contabilă, respectiv a societăților de contabilitate.”

11. La articolul 20, litera c) se modifică și va avea următorul cuprins:

„c) asigură buna desfășurare a activității experților contabili, a contabililor autorizați și a societăților de contabilitate și/sau de expertiză contabilă;”

12. La articolul 26, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art.26.- (1) Persoanele fizice sau juridice străine care nu au domiciliul ori, după caz, sediul în România, pot exercita activitatea de expert contabil sau de contabil autorizat, potrivit prevederilor prezentei ordonanțe, dacă în țările lor au această calitate, respectiv exercită în mod legal aceste activități și dacă au susținut, potrivit normelor elaborate în acest sens de Corpul Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România, interviul vizând cunoașterea legislației naționale în domeniul organizării și funcționării societăților, precum și a celei fiscale și contabile.”

13. La articolul 30, alineatul (1¹) se abrogă.

14. La articolul 31, litera b) se modifică și va avea următorul cuprins:

„b) aprobă Regulamentul de organizare și funcționare a Corpului Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România, precum și modificările și completările propuse la acesta. Regulamentul de organizare și funcționare, astfel aprobat, se transmite spre avizare Ministerului Justiției și Ministerului Finanțelor Publice;”

15. La articolul 31, după litera i) se introduc două noi litere, lit. i¹) și i²), cu următorul cuprins:

„i¹) hotărăște sancționarea disciplinară a membrilor Consiliului superior, la propunerea Comisiei superioare de disciplină;

i²) hotărăște sancționarea disciplinară a membrilor și președintelui Comisiei superioare de disciplină, la propunerea Consiliului superior;”

16. Articolul 32 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art.32.- (1) Consiliul superior reprezintă profesia în fața autorităților publice prin președintele său, conform statutului Corpului Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România și coordonează activitatea filialelor județene.

(2) Consiliul superior are următoarele atribuții:

a) alege dintre membrii săi 5 vicepreședinți ai Consiliului superior;

b) asigură elaborarea și completarea Regulamentului de organizare și funcționare a Corpului Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România, solicitând avizele Ministerului Justiției și Ministerului Finanțelor Publice;

c) asigură elaborarea și completarea Codului etic național al profesioniștilor contabili pe baza Codului etic IFAC;

d) deliberează asupra tuturor problemelor privind profesia de expert contabil și de contabil autorizat;

e) îndeplinește alte atribuții prevăzute de lege, de Regulamentul de organizare și funcționare a Corpului Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România și de hotărârile Conferinței naționale.

(3) Biroul Permanent al Consiliului superior numește și revocă directorul general executiv, activitatea acestuia desfășurându-se în baza unui contract de mandat; îndeplinește atribuțiile prevăzute la alin.(2) lit.e), inclusiv hotărârile Consiliului superior.

(4) Președintele Consiliului superior este ales de Conferința națională dintre membrii Corpului Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România.

(5) Președintele Consiliului superior este membru activ al Corpului Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România și are o bună reputație profesională și morală. Acesta poate cumula această funcție doar cu activități în domeniul cercetării sau în învățământul universitar de profil.

(6) Președintele Consiliului superior este ales prin vot secret pentru un mandat de 4 ani. Președintele Consiliului superior poate cumula cel mult două mandate consecutive. Președintele, după încetarea mandatului, cu respectarea prevederilor prezentului alineat, poate fi reales după cel puțin o perioadă egală cu cea a unui mandat, în condițiile stabilite prin Regulamentul de organizare și funcționare.

(7) Membrii titulari și membrii supleanți sunt aleși prin vot secret, pentru un mandat de 4 ani. Membrii cărora le încetează mandatul pot fi realesi după cel puțin o perioadă egală cu cea a unui mandat, în condițiile stabilite prin Regulamentul de organizare și funcționare.

(8) Prevederile alin.(5)-(7) referitoare la alegeri sunt aplicabile și filialelor Corpului Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România.

(9) Președintele Consiliului superior reprezintă Corpul Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România în fața autorităților publice, precum și în raporturile cu persoanele fizice și juridice din țară și din străinătate.”

17. La articolul 33, alineatul (4) se abrogă.

18. La articolul 33, alineatul (5) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(5) Comisia superioară de disciplină are următoarele competențe:

a) analizează plângerile referitoare la abateri de la conduita etică și profesională ale membrilor Consiliului superior făcând, dacă este cazul, propunere de sancționare Conferinței naționale, care hotărăște;

b) soluționează plângerile referitoare la abaterile de la conduita etică și profesională ale președinților și membrilor consiliilor filialelor, ale președinților și membrilor comisiilor de disciplină de pe lângă consiliile filialelor, precum și ale persoanelor fizice străine cărora le-a fost recunoscut dreptul de a exercita profesia de expert contabil sau de contabil autorizat în România și aplică, după caz, sancțiunile prevăzute la art.17 alin.(1);

c) soluționează contestațiile formulate împotriva hotărârilor disciplinare pronunțate de comisiile de disciplină ale filialelor;

d) aplică sancțiunea interzicerii dreptului de a exercita profesia de expert contabil sau contabil autorizat membrilor Corpului Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România care au săvârșit abateri grave, prevăzute de regulament.”

19. La articolul 33, alineatul (6) se abrogă.

20. Articolul 37 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art.37.- (1) Corpul Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România și filialele sale își acoperă cheltuielile din venituri, care se constituie din:

a) taxa de înscriere la examenul de expert contabil, respectiv de contabil autorizat;

b) taxa de înscriere în evidența Corpului Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România;

c) cotizațiile membrilor, fixe și variabile;

d) încasări din vânzarea publicațiilor proprii;

e) donații, sponsorizări;

f) alte venituri din activitatea Corpului Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România și a filialelor sale, stabilite prin Regulamentul de organizare și funcționare.

(2) Taxele de înscriere în evidență și cotizațiile membrilor se stabilesc anual de Conferința națională a experților contabili și contabililor autorizați.”

21. Articolele 38 și 40 se abrogă.

22. Articolul 44 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art.44.- (1) Hotărârile și deciziile de interes general adoptate de Consiliul superior, Biroul permanent și Conferința națională se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, în termen de 30 de zile de la adoptare.

(2) Nepublicarea hotărârilor și deciziilor în condițiile prevăzute la alin. (1) face ca acestea să nu fie opozabile membrilor Corpului Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România sau altor persoane fizice și juridice.

(3) Prin Regulamentul de organizare și funcționare se stabilește care sunt hotărârile și deciziile de interes general.”

23. După articolul 44¹ se introduc trei noi articole, art.44²-44⁴, cu următorul cuprins:

„Art.44².- Corpul Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România elaborează propuneri de modificare și completare a actelor normative care reglementează activitatea experților contabili și a contabililor autorizați și le înaintează Ministerului Finanțelor Publice, în vederea analizării și promovării.

Art.44³. - Corpul Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România și Ministerul Finanțelor Publice, inclusiv structurile din subordinea ministerului, asigură schimbul de informații necesare în vederea aplicării Legii contabilității nr.82/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și a prezentei ordonanțe.

Art.44⁴. - Corpul Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România și Oficiul Național al Registrului Comerțului asigură gratuit schimbul de informații necesare în vederea aplicării prezentei ordonanțe.

TITLUL V

Dispoziții tranzitorii și finale

Art.88. - (1) Prezenta lege intră în vigoare la 3 zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, cu excepția prevederilor art.44, care intră în vigoare la 30 de zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(2) La data intrării în vigoare a prezentei legi, se abrogă Ordonanța de urgență a Guvernului nr.90/2008 privind auditul statutar al situațiilor financiare anuale și al situațiilor financiare anuale consolidate și supravegherea în interes public a profesiei contabile, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.481 din 30 iunie 2008, aprobată cu modificări prin Legea nr.278/2008, cu modificările și completările ulterioare.

(3) Ordonanța de urgență a Guvernului nr.75/1999 privind activitatea de audit financiar, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.598 din 22 august 2003, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu cele aduse prin prezenta lege se va republica în Monitorul Oficial al României, Partea I, după aprobarea acesteia prin lege, dându-se textelor o nouă numerotare.

(4) Regulamentul de organizare și funcționare a Camerei Auditorilor Financiar din România se adoptă în termen de un an de la intrarea în vigoare a prezentei legi.

(5) Hotărârea Guvernului nr.433/2011 pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Camerei Auditorilor Financiari din România, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.345 din 18 mai 2011, se abrogă la data intrării în vigoare a Regulamentului de organizare și funcționare a CAFR, în condițiile prevăzute la alin.(4). Până la aprobarea unui nou Regulament de organizare și funcționare a Camerei Auditorilor Financiari din România, Camera Auditorilor Financiari din România funcționează în baza regulamentului în vigoare.

Art.89.- (1) Mandatul membrilor Consiliului superior, ai Comisiei tehnice, ai Comisiei de disciplină ai Consiliului pentru Supravegherea în Interes Public a Profesiei Contabile, încetează la data intrării în vigoare a prezentei legi.

(2) ASPAAS se substituie în toate drepturile și obligațiile decurgând din toate actele normative, contractele, convențiile, înțelegerile, protocoalele, memorandumurile, acordurile și altele asemenea, precum și în toate litigiile organismului de supraveghere înființat conform art.53 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.90/2008, aprobată cu modificări prin Legea nr.278/2008, cu modificările și completările ulterioare, în care acesta este parte.

Art.90.- (1) Până la intrarea în vigoare a reglementărilor emise în aplicarea prezentei legi, normele emise de Consiliul pentru Supravegherea în Interes Public a Profesiei Contabile și de CAFR își păstrează valabilitatea.

(2) În termen de 12 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, se actualizează protocoalele sau acordurile încheiate de către CAFR cu alte entități și care privesc domenii în care ASPAAS este autoritate competentă, conform prezentei legi.

(3) Actualizarea protocoalelor sau acordurilor se realizează fie prin includerea ASPAAS ca parte a acestora, fie prin încheierea unor noi acorduri, după caz.

Art.91.- În aplicarea directă a prevederilor Regulamentului (UE) nr.537/2014, orice referire la auditul legal sau la auditorul legal se consideră a fi o referire la auditul statutar sau la auditorul financiar.

Art.92.- Persoanele fizice care, până la data intrării în vigoare a prezentei legi, au dobândit calitatea de auditor financiar, respectiv firmele de audit aprobate/autorizate, în condițiile legii, pot desfășura activitățile prevăzute de prezenta lege, inclusiv audit statutar.

Art.93.- Prevederile art.62 alin.(2) și ale art.63 alin.(2) se aplică pentru contractele încheiate ulterior intrării în vigoare a prezentei legi.

Art.94.- Sesizările înregistrate la Consiliul pentru Supravegherea în Interes Public a Profesiei Contabile în aplicarea prevederilor art.81¹ alin.(5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2008, aprobată cu modificări prin Legea nr. 278/2008, cu modificările și completările ulterioare, nesoluționate la momentul intrării în vigoare a prezentei legi, se soluționează de ASPAAS.

Art.95.- (1) La data intrării în vigoare a prezentei legi atribuțiile care pot fi delegate de către ASPAAS către CAFR conform prevederilor art.52 sunt delegate de drept, sub supravegherea și controlul ASPAAS, pentru o perioadă de un an.

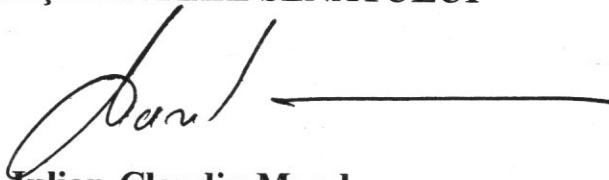
(2) În vederea exercitării atribuțiilor delegate potrivit alin. (1), CAFR va aplica reglementările existente la momentul intrării în vigoare a prezentei legi, până la momentul în care ASPAAS va elabora reglementări specifice proprii pentru activitățile delegate.

(3) La expirarea termenului prevăzut la alin.(1), delegarea atribuțiilor încetează de drept și devin aplicabile prevederile art.52.

Art.96.- Prezenta lege transpune prevederile Directivei 2014/56/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 aprilie 2014 de modificare a Directivei 2006/43/CE privind auditul legal al situațiilor financiare anuale și al situațiilor financiare consolidate, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 158 din 27 mai 2014.

Acest proiect de lege a fost adoptat de Senat în ședința din 29 mai 2017, cu respectarea prevederilor articolului 76 alineatul (1) din Constituția României, republicată.

p. PREȘEDINTELE SENATULUI

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Iulian-Claudiu Manda', followed by a long horizontal line.

Iulian-Claudiu Manda